

MØTEINNKALLING INTERKOMMUNALT POLITISK RÅD

TID: ONSDAG 17.04.24, KL 09:30-15:00
STED: ØRLAND FLYSTASJON, BREKSTAD

Merk praktisk informasjon om oppmøtested og tidspunkt

RÅDSMEDELMER OG OBSERVATØRER
SAKSLISTE

PS 12/24	Gjennomgang og godkjenning av møtereferat 14.02.24
PS 13/24	Orientering regionale utviklingsprosjekter og daglig drift
PS 10/24	Revidering av samarbeidsavtale Fosenregionen (utsatt sak fra 14/2)
PS 11/24	Rullering handlingsplan for Fosenregionen (utsatt sak fra 14/2)
PS 14/24	Mandat for oppstart Fosenpakke 2.0
PS 15/24	Utredning interkommunalt samarbeid om NAV på Fosen
PS 16/24	Høringsuttalelse regional forskrift for høsting av tare
PS 17/24	Status utredning profilering av Fosen under Ski VM 2025 i Trondheim
PS 18/24	Sluttrapport Fosen på Norway Seafood festival 2024
PS 19/24	Kjernekraft på Fosen? innlegg fra Sunniva Rose, Norsk Kjernekraft AS
PS 20/24	Energistrategi Trøndelag 2050
PS 21/24	Brief og omvisning fra Ørland flystasjon
PS 22/24	Orientering fra kommunene ved ordfører- hva skjer akkurat nå?
	Eventuelt

Orienteringer

- Kommunedirektørforum, ved leder Per Ola Johansen

Torun Bakken

Utviklingsleder

FOSENREGIONEN

Interkommunalt politisk råd

PS 12/24 Gjennomgang og godkjenning av møtereferat 14.02.2024

Saksbehandler: utviklingsleder

Vedlegg: [Møtereferat 14.02.2024](#)

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet godkjenner møtereferatet fra rådsmøtet den 14.februar 2024

PS 13/24 Orientering regionale utviklingsprosjekter

Saksbehandler: utviklingsleder

Vedlegg: <https://fosenregionen.no/>

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet tar orienteringen fra utviklingsleder til etterretning.

Saksfremstilling:

Utviklingsleder orienterer i møtet fra daglig drift i Fosenregionen med statusrapport fra regionale utviklingsprosjekter.

- ▶ Fosenstrategien- verdiskaping – næringskompass- handlingsplan
- ▶ Matregion Fosen
- ▶ Kompetanseforum
- ▶ Fosen studiesenter
- ▶ Autoship Fosen
- ▶ Fosenmodellen

PS 10/24 Revidering av samarbeidsavtale Fosenregionen

Saksbehandler: utviklingsleder

Vedlegg: Samarbeidsavtale for Fosenregionen interkommunalt politisk råd

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet vedtar å rullere samarbeidsavtalen for det interkommunale politiske rådet i Fosenregionen med mål om å ha en fornyet samarbeidsavtale til behandling i Fosentinget/representantskapet i juni 2024
2. Kommunedirektørforum, sammen med utviklingsleder, gis mandat til å utarbeide et forslag basert på den eksisterende samarbeidsavtalen fra 2019

Saksfremstilling:

Fosen regionråd ble i 2019 omdannet til Fosenregionen interkommunalt politisk råd. Dette arbeidet ble iverksatt som følge av ny kommunelov fra 2018.

Samarbeidsavtalen er det juridisk styrende avtaledokumentet for samarbeidet i Fosenregionen. Samarbeidsavtalen beskriver formålet, regionrådet, kommunedirektørforum og daglig drift.

Fosenregionen interkommunalt politisk råd er organisert som et vertskommunesamarbeid, regulert av kommunelovens § 18- 1, med Åfjord kommune som kontorkommune.

Prosess og saksgang:

PS 11/24 Rullering handlingsplan for Fosenregionen

Saksbehandler: utviklingsleder

Vedlegg: [Handlingsplan-Fosenregionen-22-24-2.pdf](#)

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet iverksetter en rullering av handlingsplanen for Fosenregionen i henhold til vedlagte reviderte forslag.
2. Regionrådsmedlemmene tar kommunevis ansvar for forankring og forarbeid i sin kommune.
3. Revidert handlingsplan fremlegges for behandling i representantskapsmøtet den 6.juni 2024

Saksfremstilling:

Regionrådet utarbeidet i 2021 en handlingsplan for utviklingsarbeidet i Fosenregionen som en forlengelse av Næringskompass for Fosen. Denne er et styrende verktøy for det operative arbeidet i regionrådet og daglig drift i Fosenregionen.

Etter kommune- og fylkestingsvalget høsten 2023 ble det også valgt et nytt regionråd med nye medlemmer fra kommunene i Fosenregionen. De nyvalgte politikerne bør få inngående kjennskap og eierskap til de ulike tiltakene. Videre bør handlingsplanen forankres på nytt i de nyvalgte kommunestyrene for de fire kommunene i Fosenregionen.

Det iverksettes en rullering av handlingsplanen med mål om å ha en ferdig bearbeidet og forankret handlingsplan for de neste to årene klar til behandling i Fosentinget/representantskapet i juni 2024.

Prosess og saksgang:

PS 14/24 Mandat for oppstart Fosenpakke 2.0

Saksbehandler: ordførerforum/utviklingsleder

Vedlegg:

- 1: Tilbudsbrev Fosenpakke 2.0
- 2: Forslag til prosjektmandat, utarbeidet av Fosenbrua AS

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet vedtar å arbeide videre med utarbeidelsen av Fosenpakke 2.0
2. Fremlagte prosjektmandat vedtas som fremlagt.
3. Styringsgruppe med tilhørende arbeidsgruppe iverksettes omgående.

Saksfremstilling:

Regionrådet vedtok i PS 08/24 å utrede Fosenpakke 2.0 videre. Ordførerforum rettet med bakgrunn i dette en henvendelse til Morten Warankov, daglig leder i Fosenbrua AS, og ba om tilbud på å utarbeide et prosjektmandat for oppstart av Fosenpakke 2.0

Fosenbrua AS leverte et tilbud på utarbeidelsen av mandat til en kostnad på kr 25.200, - eks. mva.

Ordførerforum bestilte utarbeidelsen av prosjektmandat i henhold til vedlagte tilbud.

«Fosenpakke 2 er en mulighet for Fosen-regionen til å styrke sin transportinfrastruktur. Dersom man inkluderer Fosenbruprojektene i Fosenpakke2 vil man, i tillegg til styrket infrastruktur, også kunne endre vekstforutsetningene for Fosenregionen mht folketall og arbeidsplasser, da endringer i størrelsen på bo- og arbeidsmarkedene vil være en forutsetning for regional vekst.

Fosenbrua AS ønsker å jobbe sammen med kommunene og fylkeskommunen for å skape en mer tilgjengelig, bærekraftig og fremtidsrettet region.

Fosenbrua AS foreslår at det i første omgang utarbeides et mandat for arbeidsgruppen som skal jobbe fram det politiske beslutningsunderlaget. Fosenbrua tar gjerne ledelsen i dette arbeidet.» *sitat tilbudsbrev fra Fosenbrua as, datert 20.februar 2024*

PS 15/24 Utredning interkommunalt samarbeid om NAV på Fosen

Saksbehandler: kommunedirektørforum

Vedlegg; forslag til saksfremlegg for kommunestyrene på Fosen

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet tar saken til orientering.

Saksfremstilling:

Kommunedirektørforum har utarbeidet et forslag om å utrede et interkommunalt samarbeid om NAV på Fosen. Saken tas inn i regionrådet for forankring og fremlegges for behandling i kommunestyrene.

PS 16/24 Høringsuttalelse regional forskrift om høsting av tare

Saksbehandler: ordførerforum/utviklingsleder

Vedlegg;

- 1: Høringsbrev fra Trøndelag og Møre og Romsdal fylkeskommuner
- 2: Høringsuttalelse regional forskrift om høsting av tare i Møre og Romsdal og Trøndelag

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet i Fosenregionen sender på vegne av kommunene i Fosenregionen vedlagte felles høringsuttalelse til Trøndelag fylkeskommunen innen fristen den 21.april 2024.
2. Det tas forbehold om likelydende vedtak i kommunene.

Saksfremstilling:

Trøndelag og Møre og Romsdal fylkeskommuner sendte den 29.februar ut en høring til forslag til rullering av forskrift om høsting av tare i Møre og Romsdal og Trøndelag.

Ordførerforum i Fosenregionen ønsker at det skal sendes en felles høringsuttalelse fra kommunene i Fosenregionen. Med forbehold om likelydende vedtak under behandling i de respektive formannskap eller kommunestyrene.

Se vedlagte høringsbrev og forslag til felles høringsuttalelse fra Fosenregionen.

PS 17/24 Status utredning profilering av Fosen under Ski VM 2025 i Trondheim

Saksbehandler: utviklingsleder/prosjektleder matregion Fosen

Vedlegg; ingen utover saksfremlegget

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet tar orienteringen til etterretning.

Saksfremstilling:

Ref vedtak i PS 07/24 hvor det skal kartlegges ulike muligheter for å profilere Fosen under VM på ski 2025 i Trondheim.

Fosenregionen har utredet fire ulike muligheter for å profilere Fosen under VM på ski 2025:

- ▶ Gaudalstunet [gauldalstunet](#)
- ▶ Ravnkloa i fasilitetene etter fiskeutsalget
- ▶ Resutauranhuset på Lian
- ▶ Investere i en Food- Truck som kan parkeres i Granåsen

Gauldaltunet

Etablert og finansiert av omstillingsprogrammet i Midtre Gauldal kommune. Utredet mulighetene for å tiltre dette opplegget for å profilere Fosen og lokalmat fra Fosenregionen.

Konseptet:

Telt på Krigsseilerplassen hvor det hver dag under ski vm kjøres matservering og underholdning. Selges ut som partnerpakker til relevante samarbeidsbedrifter og andre interesserte. Kommersielt konsept.

Fosen sin rolle her begrenses til at råvareprodusentene kan levere råvarer, eller kjøpe partnerpakker på lik linje med alle andre. Partnerpakkene inneholder også muligheten til å vise film/bilder på storskjermer inne i teltet.

Oppsummert: Anses som lite relevant hvis hensikten er å profilere Fosen under Ski VM 2025. Kostnadsestimat, se presentasjon

Ravnkloa i fasilitetene etter fiskeutsalget

Vi har vært i kontakt med Trondheim Havn angående fasilitetene i Ravnkloa, hvor vi ble videresendt til eiendomsselskapet gjennom Koteng. Fikk avventende svar, har nå fått bekreftet at en annen aktør skal bruke fasilitetene i Ravnkloa under Ski VM 2025.

Restauranhuset på LianForslag til konsept:

Meny: Historisk og kreativ meny som presenterer Fosen for både inn og utland

Kultur: Lokale musikere fra Fosen

Barnas vm: kultur-mat-sang-dans

Hest/slede: Knut Botngård med hester og slede som skysstilbud til Granåsen

Karskfest: bålcaffe og lavvoer utenfor

Bonfest med UFO/Plattdans

Blåskjellfest

Oppsummert:

- ▶ Kontaktet eieren med en forespørsel om låne/leie lokalitetene på restauranhuset. Kan være utfordrende i forhold til tilgang på vann, strøm og renovasjon. Stedet er avstengt og huset står tomt.
- ▶ Anses som arbeidskrevende og mulig kostbar løsning ettersom strøm/vann må kobles til midlertidig og restauranten må innredes med alt av nødvendig utstyr.
- ▶ Alt av utstyr må leies inn/kjøpes og monteres

Det er likevel markedsføring og salg, kjentgjøring av tilbudet som blir den største oppgaven knyttet til denne muligheten.

Estimert kostnad for å etablere en event/aktivitet på Lian: ca 675.000,- (se presentasjon)

Investere i en Food- Truck som kan parkeres i GranåsenKonseptet:

Lokalmat Fosen kan anskaffe en Food-Truck som Fosenregionen kan bidra med tilskudd til. Denne kan gjenbrukes for å profilere Fosen under flere arrangementer, blant annet festivaler ol. på Fosen.

- Enkelt rigging og forberedelse
- Food-truck med eget kjøkken/toalett, vann og strøm
- Kan rigges «camp-Fosen» med plattning og serveringssted i forbindelse med food-trucken i Granåsen
- Profileres for å vises fra løype/stadion
- Lokale produsenter og kokker kan bemanne og drifte denne.
- Kjølehenger i tillegg til bil gir god kapasitet.

Oppsummert: Kan gi en meget god profilering av Fosen under Ski VM dersom vi kan parkere denne i Granåsen og mulig etablere en liten tilhørende camp/serveringssted i form av en treplattning el lignende. Kan bidra til en fin arena for å profilere mat fra Fosen. Videre kan konseptet gjenbrukes og bidra til å skape en merverdi for Fosen.

PS 18/24 Sluttrapport Fosen på Norway Seafoodfestival

Saksbehandler: utviklingsleder/prosjektleder matregion Fosen

Vedlegg: ingen utover saksfremlegget

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet tar orienteringen og sluttrapporten til etterretning.

Saksfremstilling:

Ref vedtak i PS 06/24

Sluttrapporten presenteres i regionrådsmøtet.

Bakgrunn:

Som del av Norway Seafood Festival ble det arrangert et sjømatmarked på Clarion Hotel Trondheim lørdag den 16. mars og søndag den 17. mars.

Arrangementet ble et flott utstillingsvindu for norsk sjømat, og er mer enn et tradisjonelt marked.

Arne Hjeltnes var programleder for «Show Cooking», konkurranser, foredrag, kreativ kokkekunst og mye mer på samme sted. Sjømatmarkedet samlet de fremste sjømatprodusentene fra hele landet for å presentere sine produkter

Fosenregionen rigget egen stand hvor disse sjømatbedriftene fra Fosen deltok:

- ▶ Norgeskjell AS
- ▶ EquNor Aqua AS
- ▶ Grande Sjømat AS
- ▶ Ankeret mat AS
- ▶ Sandøyemat Stokkøya AS

Grande Sjømat hadde i tillegg egen stand hvor de viste frem fersk rund sjømat av alle slag.

I tillegg deltok Fosenkokken Christer Sandø under «Show-Cookingen» hvor han laget klippfiskboller med majones med fermentert svart hvitløk basert på råvarer fra Fosen. Aktørene ble også invitert med til Norway Seafood Streetfoodfestival på Fosenregionen sin regning. Regionrådsleder Hallgeir Grøntvedt, utviklingsleder og prosjektleder matregion Fosen deltok på stand lørdag. Prosjektleder matregion Fosen organiserte og rigget på eksemplarisk vis hele deltakelsen fra Fosen på sjømatfestivalen.

Tilbakemeldingene fra aktørene er at de mener dette er en ny og spennende arena med et stort potensial for fremtiden og ønsker også å delta neste år. Anbefalingen fra

prosjektleder matregion er at det bør jobbes med å utarbeide en felles plan for Fosen og videre deltagelse der alle sjømataktørene fra regionen må med.

Økonomi:

Post	Kostnad i kr	
Standleie	9.100, -	
Deltakeravgift	4.500, -	
Arbeidstimer Fosenregionen (27 timer x 700,-)	18.900, -	
Frakt	1.000, -	
Finansiering Fosenregionen		20.000, -
Sum	33.500, -	
Total		-13.500,-

Merforbruk finansieres gjennom prosjektet matregion Fosen og daglig drift Fosenregionen.

PS 19/24 Kjernekraft på Fosen?

Saksbehandler: utviklingsleder

Vedlegg: Ingen

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet takker for innlegget fra Norsk Kjernekraft ved Sunniva Rose.

Saksfremstilling:

Etter å ha hørt Sunniva Rose fra Norsk Kjernekraft AS sitt innlegg under Trøndelagsmøtet 2024, ønsket ordførerforum å invitere henne til Fosen for et kort foredrag om kjernekraft.

Som en del av arbeidet med energi og tilgangen på kraft ønsker regionrådet i Fosenregionen å lære om kjernekraft. Hvordan kommunene kan utrede sine muligheter for å eventuelt legge til rette for utbygging av små modulære kjernekraftverk på Fosen.

Om Norsk Kjernekraft AS

«Norsk Kjernekraft AS består av dedikerte kolleger med variert bakgrunn og høy kompetanse innen kjernefysikk, kjernekjemi, sikkerhet og petroleumsindustrien. Sammen med eiere som har lang erfaring fra ulik industri og aktivt eierskap er Norsk Kjernekraft AS et høykompetent, teknologisk ledende og fleksibelt energiselskap.» sitat [Om - Norsk Kjernekraft AS](#) Les mer om [Norsk Kjernekraft AS](#)

PS 20/24 Energistrategi Trøndelag 2050

Saksbehandler: utviklingsleder

Vedlegg: Diskusjonsnotat

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet tar orienteringen fra Trøndelag fylkeskommune til etterretning og vektlegger arbeidet med energistrategi i Fosenregionen fremover.

Saksfremstilling:

I juni 2023 vedtok fylkestinget at det skal utarbeides en «Energistrategi mot 2050 for Trøndelag».

Fylkesutvalget vedtok at de fire temaområdene i energistrategien er:

Ny fornybar energi og effekt

Fra fossilt til fornybart

Infrastruktur

Trøndelag fylkeskommune og kommunene som aktør i energisystemet

Med bakgrunn i dette er det satt ned en arbeidsgruppe som jobber frem mot en energistrategi for Trøndelag. Arbeidsgruppen skal innhente innspill og være i dialog med regionene i Trøndelag.

Som forberedelse til møtet med regionrådet i Fosenregionen er det laget et diskusjonsnotat som utgangspunkt for dialogen, se vedlegg.

Det er særlig disse problemstillingene som belyses og det ønskes dialog omkring i regionrådsmøtet den 17.april:

- ▶ Prioriteringer for krafttilkobling
- ▶ Energieffektivisering og fjernvarme
- ▶ Energi- og effektproduksjon
- ▶ Areal-, natur-, og interessekonflikter
- ▶ Elektrifisering
- ▶ Industri og energiområder

Regionrådsmedlemmene bes om å forberede seg til å drøfte og gi innspill til disse områdene i møtet.

Les kunnskapsgrunnlaget her; - [Energisystemet i Trøndelag](#)

PS 20/24 Brief og omvisning på Ørland flystasjon

Saksbehandler: utviklingsleder

Vedlegg: Ingen

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet takker Luftving 132, Ørland flystasjon for vertskapet, orienteringer og omvisningen. Samarbeidet mellom Luftving 132 og Fosenregionen er verdifullt i mange sammenhenger også for beredskap- og sikkerhet.

Saksfremstilling:

Regionrådsleder Hallgeir Grøntvedt kontaktet ledelsen for Luftving 132 med en forespørsel om å arrangere regionrådsmøtet på Ørland flystasjon. Dette med bakgrunn i at det er nyttig for lokalpolitikere i Fosenregionen å ha litt kjennskap til virksomheten innenfor portene på Ørland flystasjon.

Fosenregionen samarbeider også med Forsvaret gjennom utviklingsprosjektene Fosen studiesenter og matregion Fosen 2.0

PS 21/24 Orientering fra kommunene ved ordfører- hva skjer akkurat nå?

Saksbehandler: ordførerforum

Vedlegg: Ingen

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet tar orienteringen fra ordførerne til etterretning og tar med seg eventuelle innspill tilbake til eget kommunestyre

Saksfremstilling:

Ordfører informerer og orienterer regionrådet om aktuelle saker fra egen kommune. De fire ordførerne i Fosenregionen får 10 minutter til å presentere det som opptar kommunestyrene på Fosen akkurat nå.

Rådsmedlemmer og observatører 2023- 2027

Oskar Småvik	Ordfører	Indre Fosen kommune
Raymond Balstad	Varaordfører	Indre Fosen kommune
Ivar Rostad	Opposisjonsleder	Indre Fosen kommune
Håvard Strand	Ordfører	Osen kommune
Astrid Jakobsen	Varaordfører	Osen kommune
Kristian Momyr	Opposisjonsleder	Osen kommune
Hallgeir Grøntvedt	Ordfører	Ørland Kommune
Mona Sjøli	Varaordfører	Ørland kommune
Ogne Undertun	Opposisjonsleder	Ørland kommune
Erling Iversen	Ordfører	Åfjord kommune
Kaja Hovde Bye	Varaordfører	Åfjord kommune
Einar Eian	Opposisjonsleder	Åfjord kommune
Ann- Berit Nervik	Tillitsvalgt	Ørland kommune
Jan Grønningen	Politisk observatør	Trøndelag fylkeskommune
Knut Ring	Politisk observatør	Trøndelag fylkeskommune
	Politisk observatør	KS
	Politisk observatør	KS
May- Iren Evenmo	Adm. Observatør	KS
Frode Rabben	Adm. observatør	Statsforvalteren i Trøndelag
Peter Meinert	Adm. observatør	Trøndelag fylkeskommune
Kjetil Mjøsund	Kommunedirektør	Indre Fosen kommune
Grete H. Haugdal	Kommunedirektør	Osen kommune
Marit K. Ervik	Kommunedirektør	Ørland kommune
Per Ola Johansen	Rådmann	Åfjord kommune
Torun Bakken	Utviklingsleder	Fosenregionen
Bjørn Erik Vangen	Prosjektleder matregion	Fosenregionen
Kim A. Christensen	Prosjektleder autoship	Fosenregionen

VEDLEGG

PS 10/24

PS 11/24

PS 14/24

PS 15/24

PS 16/24

PS 20/24

Fosenregionen interkommunalt politisk råd ~~for FOSENREGIONEN~~

SAMARBEIDSAVTALE

Referanse

Fosenregionen interkommunalt politisk råd ~~for Fosenregionen~~, er oppnevnt med hjemmel i LOV-2018-06-22-83 - Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Interkommunalt politisk råd for Fosenregionen er ikke et eget rettssubjekt, det er organisert som et vertskommunesamarbeid.

1. Formål

Fosenregionen er et interkommunalt politisk råd opprettet med hjemmel i kommunelovens kap. 18. Rådet har medlemskommuner fra Trøndelag. Rådet skal arbeide med samfunnsutvikling for å styrke regionen, samt rammebetingelser for kommuner og næringsliv. Samarbeidet skal bygge på enstemmighet, åpenhet og gjensidig tillit.

Rådet er et politisk samarbeidsråd for medlemskommunene, rådet ble etablert som regionråd 13.06.1988 og videreføres som interkommunalt politisk råd fra og med konstituering av folkevalgte organ etter kommunevalget 2019 i samsvar med kommunelovens kap. 17 og 18. I henhold til ny lovtekst, jf § 18-4, anses samarbeidsavtalen gyldig fra og med kommunenes tilslutning til avtalen og vedtak i rådet. Ordførerne i deltakende kommuner signerer samarbeidsavtalen.

Rådet skal legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen og gjennom dette bidra til å skape en felles identitet i Fosenregionen.

Samarbeidsorganets viktigste rolle er å ta opp og fronte de viktigste sakene som angår Fosenregionen.

Rådet skal være en aktiv regional pådriver med vekt på regional samfunnsutvikling, og et bindeledd mellom politikk, næringsliv, og andre regionale og statlige styringsorgan. Rådet er ikke et forvaltningsorgan og skal ikke drive tjenesteproduksjon, men kan forvalte tilskuddsordninger i henhold til kommunelovens § 18-1. Rådet kan initiere og eventuelt utrede tjenestesamarbeid og hvordan dette skal organiseres.

2. Medlemskommuner

Interkommunalt politisk råd for Fosenregionen består av følgende kommuner:

Indre Fosen

Osen

Ørland

Åfjord

3. Organisering

Representantskapet for Fosenregionen (Fosentinget) består av de valgte formannskapene i medlemskommunene. Dette er det høyeste organet i det interkommunale politiske rådet for Fosenregionen med årlig møtefrekvens. Representantskapet godkjenner regnskap og årsmelding, vedtar **budsjett og Fosenstrategier** med handlingsplan, samt foretar valg. Representantskapet vedtar også endringer i samarbeidsavtalen, **med påfølgende behandling i kommunestyrene etter forutgående vedtak i kommunene.**

Rådet for Fosenregionen består av ordførerne, varaordførere samt én valgt opposisjonspolitiker fra hver medlemskommune. Kommunestyrene velger varamedlemmer for politisk valgte representanter – like mange som dem som er fast valgte medlemmer. Til sammen 12 valgte representanter.

De politisk valgte representantene har møte-, tale-, forslags- og stemmerett i representantskapet og rådet. Kommunedirektørene/**rådmennene** samt daglig leder/utviklingsleder har møte- og talerett i representantskapet og i rådet. Representasjonen følger valgperioden, dvs. at den til enhver tid sittende ordfører representerer sin kommune i rådet. Leder og nestleder for representantskapet velges for to år av gangen på rådsmøte i november måned. Dersom leder eller nestleder søker permisjon eller fritak i valgperioden, foretas suppleringsvalg så snart som mulig på ordinært rådsmøte.

Formannskapene Kommunestyrene i medlemskommunene innkalles til møte i «Fosentinget» hvert andre år eller etter rådets beslutning. Tillitsvalgte tilbys møte, forslags og talerett i rådsmøtene. Fylkestingspolitikere fra Trøndelag fylkeskommune tilbys møte og talerett i rådsmøtene, i tillegg inviteres fylkeskommunen til å delta med en administrativ observatør fra næringsseksjonen. Stortingspolitikere fra Trøndelagsbenken inviteres til rådets møter og gis anledning til å informere om aktuelle saker.

KommunedirektørRådmannsforum består av **kommunedirektørene rådmennene** i regionen. Forumet drøfter og beslutter administrative saker av felles interesse for medlemskommunene, det etablerte tjenestesamarbeidet og eventuelle utredninger for nye samarbeid for Fosenregionen. **KommunedirektørRådmanns**forumet oppretter fagnettverk innenfor de ulike fagområdene. **KommunedirektørRådmanns**forum kan fremme saker til rådet. Daglig leder/utviklingsleder har møte og talerett i **kommunedirektørRådmanns**forumet.

Ordførerforum består av ordførerne i regionen. Forumet drøfter interessepolitiske saker og er et saksforberedende organ for det interkommunale politiske rådet.

Ordførerforum kan ikke fatte vedtak på vegne av rådet. Daglig leder/utviklingsleder har møte og talerett i ordførerforumet.

Det utarbeides årlig møteplan for rådet, ordfører- og kommunedirektør~~råd~~mannsforum.

Administrativ organisering

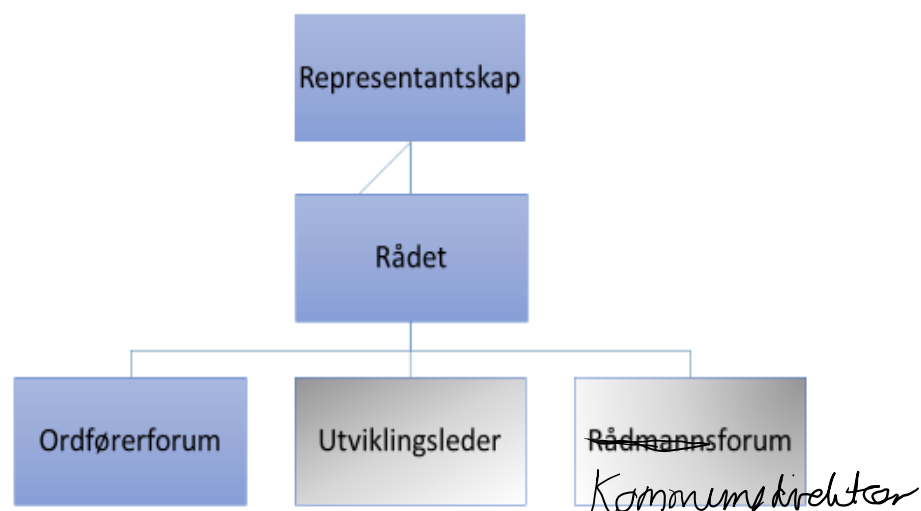
Ansatte

Administrasjonen i rådet består av:

- Daglig leder/utviklingsleder
- Rådgiver/koordinator
- Administrasjonen kan utvides med flere ansatte, avhengig av saksområder og finansiering

Rådet har myndighet i tilsettings-, lønns-, avskjedigelses og permisjonssaker for utviklingsleder. Daglig leder/utviklingsleder er delegert myndighet fra rådet i tilsettings-, lønns-, avskjedigelses- og permisjonssaker for administrativt ansatte. Kontorkommunen yter støtte til rådet administrativt i tilsettings-, lønns-, avskjedigelses og permisjonssaker. Rådet skal konsulteres og holdes fortløpende orientert om alle tilsettings- og avskjedigelsessaker.

Organisasjonskart:

4. Oppgaver

Intensjonen med det interkommunale politiske rådet for Fosenregionen er å søke enighet omkring saker som vil skape vekst og utvikling i regionen, samfunnsutviklerrollen. Valg og prioritering av saksområder følger som en konsekvens av valg og prioriteter i den til enhver tid gjeldende strategiske planen for Fosenregionen. Saksområdene er imidlertid dynamiske og vil kunne endres. Rådet velger i tillegg ytterligere saksområder som faller naturlig inn under samfunnsutvikling.

Saksområdene deles opp og organiseres på mest mulig praktisk måte.

- Samfunnsutvikling
- Næringsutvikling
- Samferdsel, veg og infrastruktur
- Opplevelsesnæring, reiseliv og lokalmat
- Kompetanse
- Oppvekst
- Helse
- Fosenkultur

5. Saksbehandling

Representantskapet og rådet fører protokoll hvor alle saker og vedtak føres inn. Vedtak som forplikter den enkelte kommune økonomisk utover rådets budsjett er ikke gyldig før saken er behandlet i de berørte kommuner. Representantskapet og rådet fatter vedtak ved enstemmighet blant de fremmøtte deltagerne.

6. Årsmøte

Representantskapet holder årsmøte for det interkommunale rådet hvert år i juni.

Årsmøtet behandler følgende saker:

- Årsmelding foregående år.
- Regnskap foregående år.
- ~~Budsjettramme~~ ~~Budsjett påfølgende år.~~

Det kan innkalles til ekstraordinært årsmøte når representantskapets leder eller mer enn halvparten av de deltakende kommuner forlanger det.

7. Økonomi

Årlige utgifter til drift av rådet dekkes av medlemskommunene etter en fastsatt fordeling basert på innbyggertall og et fast årlig beløp i henhold til vedlagte økonomimodell. Budsjett**ramme** for påfølgende år godkjennes av representantskapet i årsmøtet og kommuneandelene innarbeides i medlemskommunenes årlige budsjetter.

Regnskapsunderskudd innarbeides til dekning over neste års budsjett, eller dekkes inn av disposisjonsfond. Regnskapsoverskudd føres til disposisjonsfond. Attestasjon- og anvisningsmyndighet er delegert til daglig leder/utviklingsleder i administrasjonen.

Øvrige etablerte tjenestesamarbeid vedtas av medlemskommunene enkeltvis for hver enkelt samarbeidsordning iht. utarbeidet forslag fra rådmannsforumet.

Den enkelte kommune er selv ansvarlig for kostnadene ved å delta i rådets møter og aktiviteter, herunder godtgjøring til folkevalgte eller ansatte representanter. Kontorkommunen ivaretar revisjon av regnskapet. Revidert regnskap skal godkjennes av representantskapet og sendes medlemskommunene til orientering. Interkommunalt politisk råd for Fosenregionen kan ikke ta opp lån.

8. Endringer i samarbeidsavtalen

Endringer i avtalen kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte og krever enstemmighet. Endringer som innebærer økonomiske ~~forpliktelser~~forpliktelser, må godkjennes av kommunestyrene hos hver medlemskommune.

9. Oppsigelse av avtale

Den enkelte kommune kan med minimum ett års skriftlig varsel si opp sitt medlemskap i rådet og kreve seg utløst fra dette. Uttreden skjer fra og med 01.01. etter at det er gått minimum ett år fra skriftlig varsel er mottatt.

10. Oppløsning

Oppløsning av Interkommunalt politisk råd for Fosenregionen kan bare skje dersom samtlige kommunestyrer har fattet vedtak om dette. Hver av de deltakende kommuner skal ved oppløsningen av rådet være ansvarlig for sin del av forpliktelsene i forhold til folketallet ved siste årsskifte.

11. Samarbeidspartnere

Tillitsvalgte
Trøndelag fylkeskommune
NTNU
KS Trøndelag
FM Trøndelag
Trøndelagsbenken på Stortinget
Regionene i Trøndelag

Ordfører
Indre Fosen kommune

Ordfører
Osen kommune

Ordfører
Ørland kommune

Ordfører
Åfjord kommune

HANDLINGSPLAN 2022-24 – VEDTATT AV REPRESENTANTSKAPET I FOSENREGIONEN

10.06.2022 (revidert april 2024)

Handlingsplanen er basert på Fosenstrategien, vedtatt 2020 og Næringskompass for Fosenregionen vedtatt 2022

Trafikklysmodellen:

Grønt felt = gjennomført

Gult felt = løpende/pågår

Rødt felt = Tas ut/ ikke relevant

INNSATS	HANDLINGSPLAN	TILTAK	ANSVAR	SAMARBEIDSPARTNERE	STATUS Q1 2024
Fosenstrategi 1; VERDISKAPING					
Rammebetingelser	Felles arbeidsgiveravgift	Politisk arbeid	Rådet	Arbeids- og næringsliv Politiske partier	Ikke iverksatt. Ordførerforum foreslår at punktet tas ut av handlingsplanen.
	Fremme næringsareal	Utarbeide planprospekt for markedsføring av næringsareal	Kommunedirektørforum		Ikke iverksatt. Foreslås at arbeidet iverksettes og at det utarbeides et prospekt for tilgjengelig næringsareal på Fosen. Prospektet markedsføres aktivt gjennom nettsidene til Fosenregionen.
	Tilgang og leveringssikkerhet på naturressurser	Kraftforsyning Fosen Vannforsyning Fosen	Regionrådet	Nettselskaper, Vannverk, NVE	Aktivt jobbet med i 2022 gjennom en arbeidsgruppe. Stoppet fordi

					kommunene heller jobbet kommunevis med saken. Fremdeles relevant tiltak for Fosen. Foreslås omformulert og iverksatt.
Arbeidskraft og kompetanse	Pendlerstrategi	Kommunene jobber ut en felles strategi med tiltak for pendlere i Fosenregionen	Regionrådet/kommunedirektørforum Utviklingsleder	Pendlerforeningene Trøndelag fylkeskommune	Ikke iverksatt. Fremdeles relevant tiltak som foreslås videreført og iverksatt.
	Posisjonere Fosen som «Coworking» region	Utrede felles driftsenhet for Coworking, basert på etablerte felles kontorlandskap	Rådmannsforum	Trøndelag fylkeskommune Åfjord Utvikling AS Omstillingsprogrammene i Fosenregionen	Jobbet aktivt med i 2022/2023 Ordførerforum foreslår å ta ut punktet.
	Kompetanseforum Fosen	Motor og verksted for kompetanseutvikling	Regionrådet/kommunedirektørforum Utviklingsleder	Alle aktører i kompetanseforum Kommunene	Aktivt løpende tiltak, møter to ganger pr år som er innarbeidet i møtekalender
	Videregående skole	Arbeide for å beholde og sikre gode linjetilbud	Regionrådet	Trøndelag fylkeskommune Regionalt næringsliv Skolestedene i Fosenregionen	Aktivt løpende tiltak
	Økt kompetansetilbud	Pådriver for desentraliserte tilbud	Kompetanseforum Prosjektleder kompetanse	Kompetanseforum NTNU Videre	Gjennomført med høy måloppnåelse.

		innenfor høyere- og fagskole tilbud		Trøndelag høyere fagskole Nord Universitet	Fosen studiesenter etablert høsten 2023 Punktet tas ut av planen.
Samferdsel	Stjørnfjordkryssingen	Arealplanlegging Finansieringsplan	Kommunedirektørforum	Trøndelag fylkeskommune Kommunene Fosenbrua AS	Tas inn i Fosenpakke 2.0 Kommunene og selskapet Fosenbrua AS jobber med denne
	FV Flakk- Ila- Klett	Være pådriver for å utbedre rasfarlig vegstrekning	Rådet	Trøndelag fylkeskommune Trondheim kommune	Iverksatt prosjektering, regionrådet har satt inn midler i tiltaket. Innarbeidet i miljøpakken. Må fremdeles holdes politisk trykk for gjennomføring. Tas inn i Fosenpakke 2.0
	Fylkesvegnett	Øvrige prioriteringer fra kommunene	Kommunedirektørforum	Trøndelag fylkeskommune	Ikke iverksatt. Tas inn i Fosenpakke 2.0
	Møtearena	Samferdselskonferanse	Utviklingsleder	Kommunene Privat næringsliv	Ikke iverksatt. Tas ut? Inkluderes i Fosenmøtet.

Infrastruktur	Felles fiber og bredbåndutbygging	Full mobildekning langs hovedvegnettet Fiber og bredbånd til alle deler av Fosen	Rådmannsforum	Trøndelag fylkeskommune	Ferdigstilt med høy måloppnåelse
Reiseliv	Opplev Fosen	Felles profilering basert på innspill og dialog med næringslivet	Utviklingsleder	Reiselivsaktører i Fosenregionen, Trøndelag reiseliv	Ferdigstilt med høy måloppnåelse. Utviklingsleder jobber løpende med å holde arbeidet oppdatert.
		Nettverk reiseliv	Utviklingsleder	Trøndelag reiseliv	Opplev Fosen = Visit Fosen Under utvikling med god måloppnåelse
Møtearena	Fosenmøtet	Årlig møte for, og med næringslivet	Utviklingsleder	Privat næringsliv	Årlig løpende aktivitet sammen med næringslivet
Fosenstrategi 2; SAMFUNNSUTVIKLING					
Autoship Fosen	Autonome shipping løsninger for norske kystsamfunn	Offentlig phd Prosjektleder teknologi	Utviklingsleder/Regionrådet	NTNU Maritime Robotics	Løpende utviklingsprosjekt til 2025
Samhandling	Felles ansvar Fosen	Positive tiltak for ungdom i Fosen	Politiråd	Politiet	Løpende årlig aktivitet. Forebyggende samarbeid med russestellet på Fosen sammen med politiet på Fosen

Attraktivitet	Matregion Fosen	Stimulere til økt produksjon og bruk av lokalprodusert mat.	Utviklingsleder	Trøndersk mat og drikke European region of gastronomy	Ferdigstilt 2023
	Vertskap og bolyst	Felles tiltak for å bevisstgjøre vertskapsrollen	Rådmannsforum	Kommunene Privat næringsliv	Ikke iverksatt. Foreslås ikke videreført, kommunene jobber enkeltvis med dette.
		Felles tiltak for å fremme bolyst	Rådmannsforum	Kommunene Privat næringsliv	
Kultursamarbeid	TalentLAB Fosen	Tilby fordypning i kulturskolen	Rådmannsforum/kulturskolene	Trøndelag fylkeskommune	Ferdigstilt, tiltak innarbeidet i kulturskolene
	Fosenregionen Friluftsråd	Etablere og drifte friluftsråd	Rådmannsforum	Trøndelag fylkeskommune Frivilligheten Privat næringsliv	Utredet i 2023, ikke etablert grunnet manglende finansiering.
	Aktivitetskalender	Felles nettsted for å fremme og publisere aktiviteter	Rådmannsforum	Frivillighet og kulturliv i Fosen Roret KF KulturCompagniet Fosna- Folket	Ikke iverksatt, foreslås tatt ut av planen.
	Kulturfest Fosen	Felles arrangement	Rådmannsforum	Frivilligheten Kulturavdelingene i kommunene	Ikke iverksatt, foreslås tatt ut av planen.
Fosenstrategi 3; Tjenestesamarbeid					

INTERKOMMUNALT POLITISK RÅD

Helse	Helseplattformen	Implementering og drift	Rådmannsforum	Helse Midt Trondheim kommune	Gjennomført med høy måloppnåelse. Innført i alle kommunene på Fosen
Samarbeidsordningene					
	Fosen lønn		Kommunedirektørforum		Løpende utvikling og forbedring av tjenestesamarbeidene
	Fosen regnskap		Kommunedirektørforum		
	Fosen inkasso		Kommunedirektørforum		
	Fosen IKT		Kommunedirektørforum		
	Fosen Brann- og redningstjeneste IKS		Kommunene		
	Fosen Helse IKS		Kommunene		
	Fosen barneverntjeneste		Kommunedirektørforum		
	Interkommunalt politisk råd		Kommunene		
	Utviklingsveileder oppvekst		Kommunedirektørforum		
	Fosen renovasjon IKS		Kommunene		
	Fosen GIS		Kommunedirektørforum		
Nye tiltak 2024	Fosenpakke 2.0		Ordførerforum/ regionrådet		
	Beredskap og sikkerhet		Ordførerforum/ regionrådet		
	Energi/kraft		Ordførerforum/ regionrådet		
	Matregion 2.0		Ordførerforum/ regionrådet	Prosjektleder matregion	

Mandat for Arbeidsgruppe Fosenpakke 2

Formål:

Arbeidsgruppen skal samarbeide tett for å utvikle og implementere tiltak som styrker transportinfrastrukturen i Fosen-regionen, i samsvar med vedtatt planer og innenfor styrets bestemmelser.. Målet er å forbedre tilgjengeligheten, redusere reisetider og fremme bærekraftig transport og knytte Fosen nærmere til øvrige regionale sentra i Trøndelag.

Sammensetning:

Arbeidsgruppen skal være bredt sammensatt og inkludere representanter fra følgende områder:

1. **Kommunene:**
 - Én representant fra hver av kommunene Ørland, Åfjord, Osen og Indre Fosen.
 - Kommunenes administrasjon og politisk ledelse.
2. **Transportsektoren:**
 - Representanter fra transportetatene (f.eks. Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet, Kystverket).
 - Ekspertene innen vei-, sjø- og kollektivtransport.
3. **Næringsliv og interesseorganisasjoner:**
 - Representanter fra lokale bedrifter, handelskamre og næringsforeninger.
 - Organisasjoner som jobber med miljø, turisme og regional utvikling.
4. **Brukerrepresentasjon:**
 - Én representant fra brukergrupper som inkluderer reisende, pendlere, studenter og andre interessenter.

Arbeidsgruppen skal ha en kjernegruppe som samarbeider tett, og en utvidet gruppe som det kan trekkes på i hver enkelt sak som identifiseres i den grad det er nødvendig.

Oppgaver:

Arbeidsgruppen skal:

- Utarbeide en veistrategi for regionen som er koordinert med Trøndelag Fylkeskommune sin vegstrategi og kommunenes egne strategier innenfor næring, samferdsel og infrastruktur.
- Identifisere transportbehov og utfordringer i Fosen-regionen.
- Utarbeide konkrete tiltak for å forbedre transportinfrastrukturen.
- Koordinere med relevante myndigheter og organisasjoner.

- Vurdere finansieringsmuligheter og prioritere prosjekter. Forberede saksutredninger og forslag til vedtak i de saker som skal legges fram for rådet i Fosenregionen IPR
- Ta initiativ til veipolitiske saker, herunder å samarbeide med Trøndelag fylkeskommune og andre aktører hvor det er naturlig å samhandle med for å planlegge nye og fremtidsrettede tiltak.
- Være bindeledd mellom Fosenregionen IPR og fylkeskommunens veiavdeling, staten, Statens Vegvesen, NHO, LO, næringslivet på Fosen og andre som kan påvirke utvikling/utbygging av alle typer kommunikasjoner og infrastruktur på Fosen.
- Utarbeide tiltaks- og prosjekterelaterte saker som er knyttet til:
 - Utbygging og standardheving av hovedvegene i regionen.
 - Initiere og planlegge utbygging av infrastrukturtiltak som gir Fosenregionen fortrinn gjennom alle typer kommunikasjontiltak.

Finansiering:

Arbeidet finansieres av utviklingsmidler i Regionrådet som dekkes av kommunene i henhold til fordelingsnøkkel som avtales i saken. Samtidig må Rådet arbeide for finne dekning av arbeidet gjennom eksterne midler.

Arbeidsgruppens leder skal utarbeide forslag til årlig driftsbudsjett for prosjekter innenfor delstrategi for samferdsel og infrastruktur

Arbeidsgruppens leder skal videre føre kontinuerlig kontroll av vedtatt budsjett regelmessig og informere Styringsgruppen om budsjettsituasjonen. Uforutsatte situasjoner som kan forårsake overskridelser skal omgående tas opp med Styringsgruppen.

Rapportering og tidsramme:

- Arbeidsgruppens leder skal rapportere jevnlig til Styringsgruppen, som er valgt av Fosenregionen IPR, og andre relevante instanser.
- Arbeidsgruppens leder rapporterer administrativt til daglig leder i Regionrådet IPR og skal påse at arbeidsgruppen drives økonomisk, effektivt og smidig, og skal ta initiativ til eventuelle forbedringer på dette området.
- Mandatet gjelder for en periode på **to år**, med mulighet for forlengelse.

Til:

Fosenregionen Interkommunalt Politisk Råd
v/Torun Skjærvø Bakken

Indre Fosen, 20. februar 2024

Tilsvar vedr. Fosenpakke 2

Bakgrunn:

I møtereferatet fra **Regionrådet for Fosen** diskuteres viktige spørsmål knyttet til **Fosenpakke 2-prosjektet**. Dette tilsvar tar sikte på å oppsummere noen av hovedpunktene, gi ytterligere perspektiver og foreslå veien videre.

Transportinfrastruktur i Fosen:

- **Fosenpakke 2** er et avgjørende prosjekt for å forbedre transportinfrastrukturen i Fosen-regionen.
- Vi må fokusere på å styrke veier for å øke tilgjengeligheten og redusere reisetider, men også vurdere hvordan kollektivtransport, ferjer og hurtigbåter inngår i denne strukturen. Kollektivtransport, ferjer og hurtigbåter anses dog ikke som en del av Fosenpakke 2 i denne omgang, unntatt der de naturlig erstattes av ny infrastruktur.

Kommunenes rolle:

- **Ørland, Åfjord, Osen og Indre Fosen** må samarbeide tett for å sikre at prosjektet blir vellykket.
- Kommunene bør identifisere lokale behov og utfordringer, samt bidra i arbeidsgruppen med kunnskap om områdets unike forhold.

Fylkeskommunens rolle:

- **Trøndelag fylkeskommune** må involveres for å sikre at kunnskap om eksisterende, og planer om fremtidig infrastruktur, blir ivarettatt.
- Fylkeskommunen bør identifisere vedlikeholdsbehov på eksisterende infrastruktur, og delta naturlig i arbeidsgruppens arbeid.

Brukermedvirkning:

- Involvering av innbyggere, næringsliv og interesseorganisasjoner er avgjørende.
- Vi må lytte til brukernes behov og tilbakemeldinger for å utforme effektive løsninger.
- Det må settes av tid og ressurser til effektiv brukermedvirkning.

Finansiering og prioritering:

- Vi må vurdere ulike finansieringsmuligheter, inkludert statlige midler, EU-fond og lokale bidrag.
- Prioritering av prosjekter bør baseres på nytte, kostnadseffektivitet og bærekraft.

Konklusjon:

Fosenpakke 2 er en mulighet for Fosen-regionen til å styrke sin transportinfrastruktur. Dersom man inkluderer Fosenbruprojektene i Fosenpakke2 vil man, i tillegg til styrket infrastruktur, også kunne endre vekstforutsetningene for Fosenregionen mht folketall og arbeidsplasser, da endringer i størrelsen på bo- og arbeidsmarkedene vil være en forutsetning for regional vekst.

Fosenbrua AS ønsker å jobbe sammen med kommunene og fylkeskommunen for å skape en mer tilgjengelig, bærekraftig og fremtidsrettet region.

Fosenbrua AS foreslår at det i første omgang utarbeides et mandat for arbeidsgruppen som skal jobbe fram det politiske beslutningsunderlaget. Fosenbrua tar gjerne ledelsen i dette arbeidet.

Forslag til veien videre:

Oppgave: Fosenbrua AS lager et mandat for prosjekt Fosenpakke 2 som legges fram for Regionrådet til politisk diskusjon og beslutning.

Leveranse: Mandat for Fosenpakke 2.

Frist: 17. april 2024

Kostnad: kr 25.200,- ex.mva.

Opsjon 1.

(Dersom mandatet vedtas (uten større endringer i omfang) på møtet 17.04.2024.)

Oppgave: Fosenbrua AS lager en Plan for gjennomføring av prosjekt Fosenpakke 2 som legges fram for Regionrådet til politisk diskusjon og beslutning.

Leveranse: Plan for Fosenpakke 2.

Frist: 5. juni 2024

Kostnad: kr 37.800,- ex.mva.

Opsjon 2.

Gjennomføring av forberedelse, planlegging og utredning.

Fosenbrua AS tar gjerne en rolle i gjennomføringen av prosjekt Fosenpakke 2.

Mandat, rolle, omfang og arbeidsform kan gjerne diskuteres.

Leveranse: TBA.

Frist: TBA

Kostnad: TBA

Opsjon 3. Byggefase

Fosenbrua AS tar gjerne en rolle i realiseringen av prosjektene i Fosenpakke 2.

Mandat, rolle, omfang og arbeidsform kan gjerne diskuteres.

Leveranse: TBA.

Frist: TBA

Kostnad: TBA

Andre oppgaver/leveranser.

Deltakelse i Regionrådets møter og evt. annet arbeid som bestilles:

Kostnad: 1.800,- kr/time, ex.mva. + reiseutgifter iht. statens takster.

Med vennlig hilsen

Morten Warankov (sign)
Daglig leder Fosenbrua as

Forslag til saksfremlegg for kommunestyrene;

Interkommunalt samarbeid om NAV på Fosen

Kommunedirektørens forslag til vedtak.

1. Kommunestyret gir sin tilslutning til at det utredes et felles Interkommunalt samarbeid om NAV på Fosen, mellom Indre Fosen, Osen, Ørland og Åfjord kommuner, hjemlet i kommunelovens §20-2 Administrativt vertskommunesamarbeid.
2. Kommunestyret forutsetter at et samarbeid medfører positive gevinster for innbyggerne.
3. Kommunestyret ber om at endelig sak med kommunedirektørforum i Fosenregionen sin innstilling fremmes innen utgangen av januar 2025.

Bakgrunn for saken

NAV er et partnerskap som eies av både staten og kommunen. Etter at NAV-lederen i Indre Fosen kommune sa opp stillingen sin, har NAV Nord- Fosen og Indre Fosen kommune fra februar 2023 samarbeidet om en delt NAV-ledelse. Partnerskapet mellom kommunene og staten ble enige om å undersøke muligheten for å forbedre tjenestene til innbyggerne i begge kommuner gjennom formalisert samarbeid. I perspektivet med lang tradisjon for samarbeid på Fosen om ulike tjenester, ble det naturlig at alle kommuner på Fosen deltok og Ørland kommune hører naturlig inn i den videre utredningen.

Saksutredning

Kommunedirektørforum har drøftet saken og mener det er naturlig at kommunestyrene i de deltakende kommuner har et forhold til og kan behandle en oppstart av saken. Dette av flere hensyn, men først og fremst med utgangspunkt i at en endelig avtale skal vedtas av det enkelte kommunestyre.

Kommunedirektørforum anbefaler at utredningsarbeidet organiseres som et prosjekt hvor kommunedirektørforum utgjør styringsgruppen, sammen med NAV- Trøndelag. Styringsgruppen ledes av kommunedirektøren i Ørland kommune.

Kommunedirektørforum har utnevnt deltakere fra kommunene til en prosjektgruppe og NAV utnevner sine representanter deltakere.

Prosjektgruppen

Det foreligger evalueringsrapport fra det felles prosjektet mellom NAV Nord- Fosen og NAV Indre Fosen. Prosjektgruppens evaluering gir ingen tydelig fremtidsretning ut over å gjennomføre en utredning av et fremtidig NAV- samarbeid hvor involvering og forankring vektlegges. Se vedlegg.

Mandat til arbeidsgruppen vil være å presentere en anbefaling for fremtidig organisering av NAV- kontorene og presentere alternativ til et vertskommunesamarbeid.

Alternativ 1: Vertskommunemodell

Alternativ 2: Andre samarbeidsløsninger

Alternativ 3: Videreføre dagens ordning

Evalueringsrapporten etter delt ledelse mellom Nord- Fosen og Indre Fosen viser til at det har vært fordeler og ulemper med delt ledelse. Evalueringen peker som nevnt på utfordringer og muligheter som det er nødvendig å berøre nærmere i en eventuell anbefaling.

Kommunedirektørforum har vært opptatt av å ikke skape begrensninger for et utredningsarbeid, men skape rom for at prosjektgruppen skal kunne arbeide innenfor romslige rammer og søke å finne gode løsninger og anbefalinger.

Kommunedirektørforum vurderer at felles enheter med større fagmiljø har positive effekter på kunnskapsutvikling og tjenesteleveransen. Effektiviseringskutt i offentlig sektor gir en økt sårbarhet for NAV. Denne sårbarheten kan reduseres gjennom et interkommunalt samarbeid. Dette vil også gjøre NAV-kontoret til en mer attraktiv arbeidsplass fordi det tilbyr et større fagmiljø. Disse vurderingene bidrar til at kommunedirektørforumgruppen mener at NAV er et oppgaveområde det er naturlig å utrede under Fosen regionens allerede godt etablert samarbeidsløsninger.

Alle kommuner ønsker, og har behov for kompetente NAV-ansatte for sine innbyggere. I en situasjon hvor alle kommuner har utfordringer med å rekruttere og beholde arbeidskraft, mener kommunedirektørforum at en felles løsning er den riktige veien å gå for flere kompetansemiljø.

En utredning av felles NAV på Fosen vil gi erfaringer som kan være verdifulle om flere områder etter hvert ønskes utredet.

Kommunedirektørforum vil poengtere at tett involvering av tillitsvalgte og verneombud for å finne gode løsninger. Medbestemmelse må med denne begrunnelsen formaliseres under prosjektgruppens arbeid. Brukerrådet tilknyttet NAV Fosen er referansegruppe for prosjektet.

Helhetsvurdering

www.fosenregionen.no

NAV sikkerhetsnettet til innbyggerne i kommunen. NAV skal sikre økonomisk sikkerhet til den enkelte, jobbe for et inkluderende arbeidsliv og forhindre utenforskap. NAV jobber for at alle skal ha en meningsfull aktivitet, midler til livets opphold og gode boforhold. Med dagens samfunnsutfordringer som fører til en økt innbyggerforventning til de sosiale tjenestene i NAV, vil kvalitative fagmiljø være positivt for å gi gode tjenester til innbyggerne

Kommunedirektørene vil understreke at samarbeidet mellom stat og kommune i partnerskapet er avgjørende for å lykkes med oppdraget.

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Kommunedirektøren støtter kommunedirektørforum sine vurderinger, og stiller seg positivt til å utrede Interkommunalt samarbeid for NAV på Fosen.

Trøndelag fylkeskommunepostmottak@trondelagfylke.no**Saksnummer 2023 36466****HØRINGSUTTALELSE FRA FOSENREGIONEN TIL REVIDERING AV REGIONAL FORSKRIFT FOR HØSTING AV TARE I MØRE OG ROMSDAL OG TRØNDELAG.**

Fosenregionen viser til utsendt høringsnotat med vedlegg og avgir uttalelse på vegne av kommunene i Fosenregionen.

1. Fosenregionen slutter seg til fortsatt inndeling av høstefelt med bredde på 1 nautisk mil.
2. Fosenregionen slutter seg til uttalelse fra Fiskarlaget Nord som mener høstesyklus bør være lenger enn fem år. Fosenregionen mener imidlertid høstesyklusen bør være minimum 10 år slik at halvparten av høstefeltene til enhver tid har fullvoksen tareskog. Innhenting av kunnskap om høstingens virkning på tareskogens økosystemtjenester over vann (bølgevern, sjøfugl etc.) må prioriteres.
3. Ved utvidelse av høstesyklusen til 10 år bør det i høsteplanen innføres enda større avstand mellom felt som høstes påfølgende år.
4. Forvaltningen må sikre at gjenvekstdata på høstede lokaliteter sammenliknes med førsituasjonen heller enn fjerntliggende referanseområder og at det etableres tidsserier som viser faktisk utvikling.
5. Fosenregionen mener arbeidsgruppens sammensetning gir habilitetsutfordringer som kan dreie fokus bort fra økosystembasert forvaltning.
6. Alle områder der det er restriksjoner mot tarehøsting må fremgå som «stengte områder» av av Fiskeridirektoratets kartlag «Tare». Dette gjelder både verneområder og områder der kommuneplanens arealdel gir restriksjoner. For områder der forbudet er tidsavgrenset må kartlaget gi informasjon om tidsavgrensningen.
7. Høstedata og sporingsdata må tilgjengeliggjøres i Fiskeridirektoratets kartløsning for hver enkelt høstperiode slik at det er mulig å se hvilke høstefelt som er høstet når.

Bakgrunn

Utenfor kysten av Fosen har det i en årrekke foregått omfattende høsting av tare. Tareskogene utgjør det meste av makroalgebiomassen langs norskekysten. De aller frodigste stortaredominerte tareskogene finnes i Midt-Norge. Tareskogene er blant de mest produktive økosystemene på jorda. De skaper et tredimensjonalt miljø med stort nisjemangfold, og dermed stort artsmangfold, både av planter og dyr. Disse utnytter hele det tredimensjonale systemet og utgjør igjen næringsgrunnlaget for en rekke fiskearter. Særlig unge stadier av torsk, sei og lyr er tallrike i tareskog, men også krabbe, hummer og sjøfugl utnytter det rike dyrelivet. Tareskogene er også svært viktige for bølgevern, samt for binding av CO₂. Totalproduksjonen i tareskogen er større enn på dyrket park på land, og i Midt-Norge har det blitt vist en årlig produksjon på opptil 3 kg karbon pr. m².

Etter gjeldende regionale forskrift er kysten av Møre og Romsdal og Trøndelag inndelt i rullerende høstefelt hvor hvert enkelt felt er åpent for tarehøsting hvert femte år. Møre og Romsdal og Trøndelag fylkeskommune har ledet en arbeidsgruppe som har hatt som formål å utarbeide forslag til rullering av den regionale forskriften om høsting av tare. Nåværende forskrift gjelder frem til og med 30. september 2024. Ny forskrift skal tre i kraft fra 1. oktober 2024.

Arbeidsgruppen har bestått av medlemmer fra:

- Statsforvalteren i Møre og Romsdal
- Statsforvalteren i Trøndelag
- Nord Fiskarlag
- Sør-Norges Fiskarlag
- IFF N&H Norway AS
- Nutrimar AS
- Trøndelag fylkeskommune
- Møre og Romsdal fylkeskommune

IFF N&H Norway AS og Nutrimar AS deltar som representanter for taretrålnæringen.

Nord Fiskarlag og Sør-Norges Fiskarlag representerer fiskerinæringen.

Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet deltar som observatører i arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppens arbeid har vært avgrenset til å ta utgangspunkt i nåværende regionale forskrift og har bestått av en gjennomgang av kunnskapsgrunnlag, effekter, forvaltning og regulering av tarehøsting i fylkene Møre og Romsdal og Trøndelag. Det er ikke enighet innad i arbeidsgruppen om deler av høstereguleringene, herunder lengde på høstesyklus og effekter på sjøfugl.

Fiskeridirektoratet har bedt arbeidsgruppen sende sin tilråding innen medio august 2024. Fiskeridirektoratet er tillagt myndigheten til å utarbeide, vedta og iverksette forskriften og vil i den anledning ikke gjennomføre en ny høring.

Arbeidsgruppen er samstemt i at gjeldende regionale høsteforskrift danner grunnlaget for høringen og ønsker særlig innspill på følgende punkter:

- Inndeling av høstefelt
- Høstesyklus
- Høsteplan
- Referanseområde

Vurdering

Inndeling av høstefelt

I gjeldende forskrift er Møre og Romsdal og Trøndelag delt inn i 214 høstefelt med bredde på 1 nautisk mil. Hvert av høstefeltene er tildelt et nummer og en bokstav. Feltene er avgrenset med koordinater og definert i vedlegg til forskriften. Høstefeltene som berører kommunene i Fosenregionen har nummer 328C til 401B. Bokstavene angir høstetidspunkt, og feltene med bokstav B er åpne for høsting i perioden 01.10.2023-30.09.2024.

Inndeling av høstefelt på denne måten ble gjort ved forrige rullering av forskriften og ser ikke ut til å by på vesentlige problemer. Ett av formålene med denne organiseringen av høstefeltene, kombinert med en rullering som sikrer at nabofelt ikke høstes påfølgende sesong (se høsteplan), var å minske risikoen for redusert tarevegetasjon over større sammenhengende områder.

Høstesyklus

Gjeldende høstesyklus er på fem år. Feltene er åpne i ett år etterfulgt av fire en fireårs hvileperiode. Kommunene i Fosenregionen har ved begge de foregående rulleringene av forskriften (i 2014 og 2019) vært svært kritiske til en femårs høstesyklus. Osen og Roan kommuner ba i januar 2013 om stans i høsteaktiviteten i disse kommunene med bakgrunn i «føre-var-prinsippet» i naturmangfoldloven § 9, inntil det kunne fremskaffes et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å fastslå konsekvensene av aktiviteten.

Det er i ettertid i flere studier vist at selve stortaren ser ut til å ha god gjenvekst og vil ha vokst tilbake til opprinnelig størrelse etter 4-5 år, men at det tar lenger tid før begroingsorganismene på stortaren og dyrene som lever i dette økosystemet restitueres. Det er i vedlegg til høringsnotatet beskrevet studier som viser at tarehøsting påvirker fire nivåer i tareskogens økosystem; primærprodusenter representert ved tare og små påvekstalger på tares stilk, sekundærkonsumenter i form av evertebratfauna, småfisk og yngel som spiser disse smådyrene og rovfisk som jakter mindre fisk.

www.fosenregionen.no

Tareskogens økosystemtjenester stopper imidlertid ikke i vannoverflaten og det er fremdeles ikke etablert et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag når det gjelder effekter av tarehøsting på blant annet sjøfugl og bølgevern.

I forbindelse med vedtak av kommuneplanens arealdel for tidligere Roan kommune i 2019 ble det gitt bestemmelser om forbud mot tarehøsting i deler av planområdet. Som følge av dette rapporterer fiskerne at de igjen observerer stimer av yngel (sei, hyse og lyr), at fisket etter lyr har tatt seg opp og at de observerer mer sjøfugl enn i foregående år. Observasjonene indikerer at en høstesyklus på fem år er for kort, og at denne bør utvides til 10 år. Det vil sikre at halvparten av høstefeltene til enhver tid har fullvoksen tareskog.

Høsteplan

Det er i gjeldende forskrift innført en høsterekkefølge som sikrer at nabofelt ikke høstes i påfølgende år. Dette anses som positivt, men ved utvidelse av høstesyklusen til 10 år bør det være enda større avstand mellom felt som høstes påfølgende år.

Referanseområde

Havforskningsinstituttets tilstandsvurdering viser at referanseområdene ikke alltid er representative for høstefeltene og gir et uriktig bilde av normalsituasjonen. Forvaltningen må sikre at gjenvekstdata på høstede lokaliteter sammenliknes med førsituasjonen heller enn fjerntliggende referanseområder og at det etableres tidsserier som viser faktisk utvikling.

Arbeidsgruppens sammensetning

Møre og Romsdal og Trøndelag fylkeskommuner har som tidligere valgt å håndplukke en arbeidsgruppe for å komme med forslag til revidert forskrift. Arbeidsgruppen har medlemmer med sterk økonomisk egeninteresse i utfallet av arbeidet. Objektive aktører som Havforskningsinstituttet og Miljødirektoratet er kun referansegruppe. Viktige fagmiljø som f.eks. NINA er utelatt. Det samme med berørte kommuner som har forvaltningsansvar for alt areal ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjen. Ved utarbeidelse av regional forskrift for Rogaland og Vestland ble alle berørte kommuner, organisasjoner og sektormyndigheter invitert til å være med i arbeidsgruppen.

Fosenregionen mener arbeidsgruppens sammensetning gir habilitetsutfordringer som kan dreie fokus bort fra økosystembasert forvaltning.

Kartfesting av forbudssoner

I Fiskeridirektoratets kartløsning vises åpne og stengte høstefelt og referanseområder i kartlaget «Tare». Referanseområdene vises som «stengte områder», men ikke verneområder med forbud mot tarehøsting eller andre områder med restriksjoner.

Alle områder der det er restriksjoner mot tarehøsting må fremgå som «stengte områder» av kartlaget «Tare». Dette gjelder både verneområder og områder der kommuneplanens arealdel gir restriksjoner. For områder der forbudet er tidsavgrenset må kartlaget gi informasjon om tidsavgrensningen. Informasjonen vil gjøre det enklere for næringsutøverne å holde seg utenfor restriksjonsområdene.

Tilgjengeliggjøring av høstedata

Høstedata og sporingsdata fra de ulike høstefeltene er i dag ikke offentlig tilgjengelig unntatt gjennom Fiskeridirektoratets sammenstilling av data for flere år og flere fiskeredskaper i ett kartlag. Datasettene for tarehøsting må tilgjengeliggjøres i Fiskeridirektoratets kartløsning for hver enkelt høstperiode slik at det er mulig å se hvilke høstefelt som er høstet når.

Hallgeir Grøntvedt
Regionrådsleder
Fosenregionen
Interkommunalt politisk råd

Torun Bakken
Utviklingsleder
Fosenregionen
Interkommunalt politisk råd

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Vedlegg PS 20/24

Diskusjonsnotat

Fosen regionråd

17. april 2024

Bakgrunn

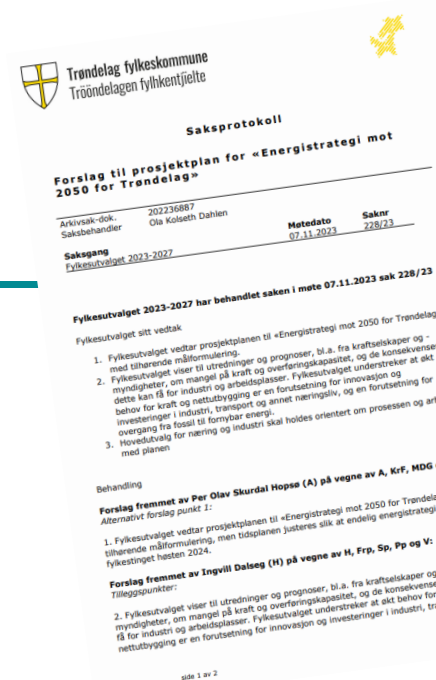
I juni 2023 vedtok fylkestinget at det skal utarbeides en «Energistrategi mot 2050 for Trøndelag».

Fylkesutvalget vedtok at de fire temaområdene i energistrategien er:

- Ny fornybar energi og effekt
- Fra fossilt til fornybart
- Infrastruktur
- Trøndelag fylkeskommune og kommunene som aktør i energisystemet

[Energisystem i Trøndelag](#)

[RPA 5.7 Energiproduksjon og nett](#)

Saksgang

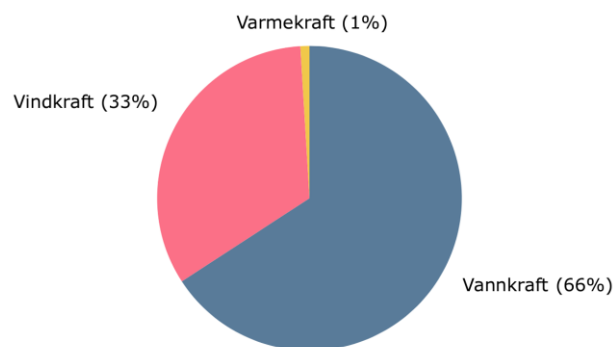

Skjerm bilde fra [sendingen](#) av fylkesutvalget 7. november 2023

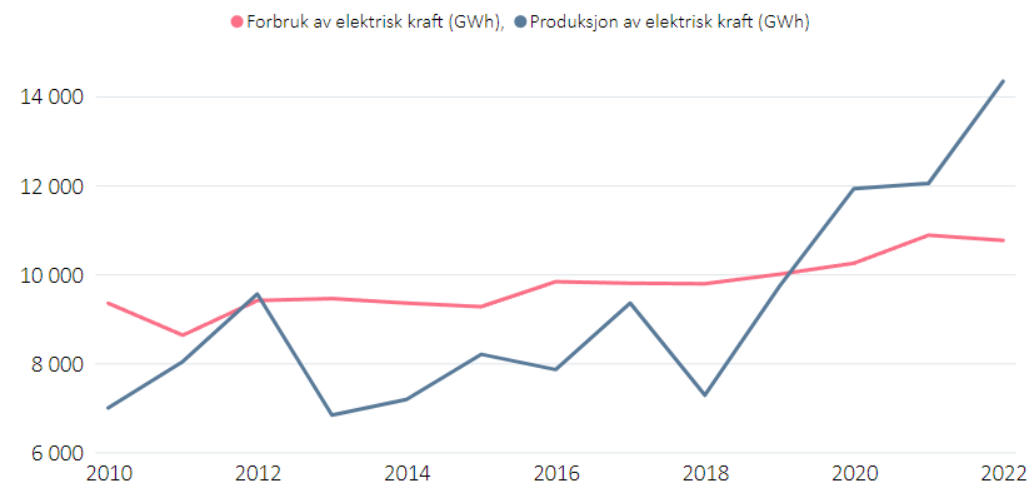
Status i Trøndelag

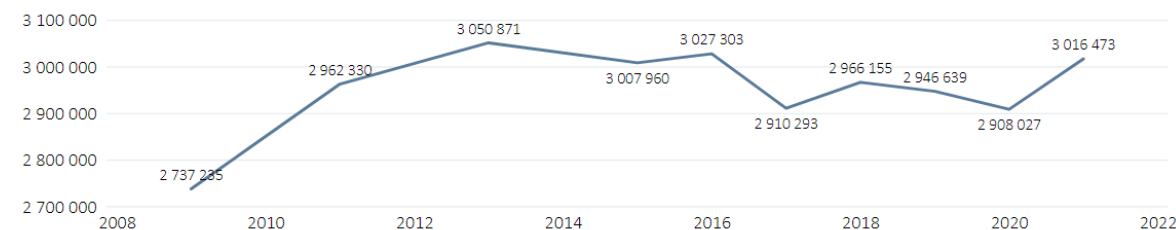
- Energiforbruket er dominert av de tre bykommunene Trondheim, Stjørdal og Steinkjer, samt de tre industrikommunene Levanger, Heim og Orkland.
- Trøndelag ligger i prisområde NO3 sammen med Møre og Romsdal og deler av Vestland. NO3 er et underskuddsområde.
- På kort sikt vil etterspørselen etter både kraft og nettkapasitet øke mer enn de planlagte utbyggingene.

Produksjon og forbruk av elektrisk kraft (GWh) i Trøndelag i perioden 2010-2022

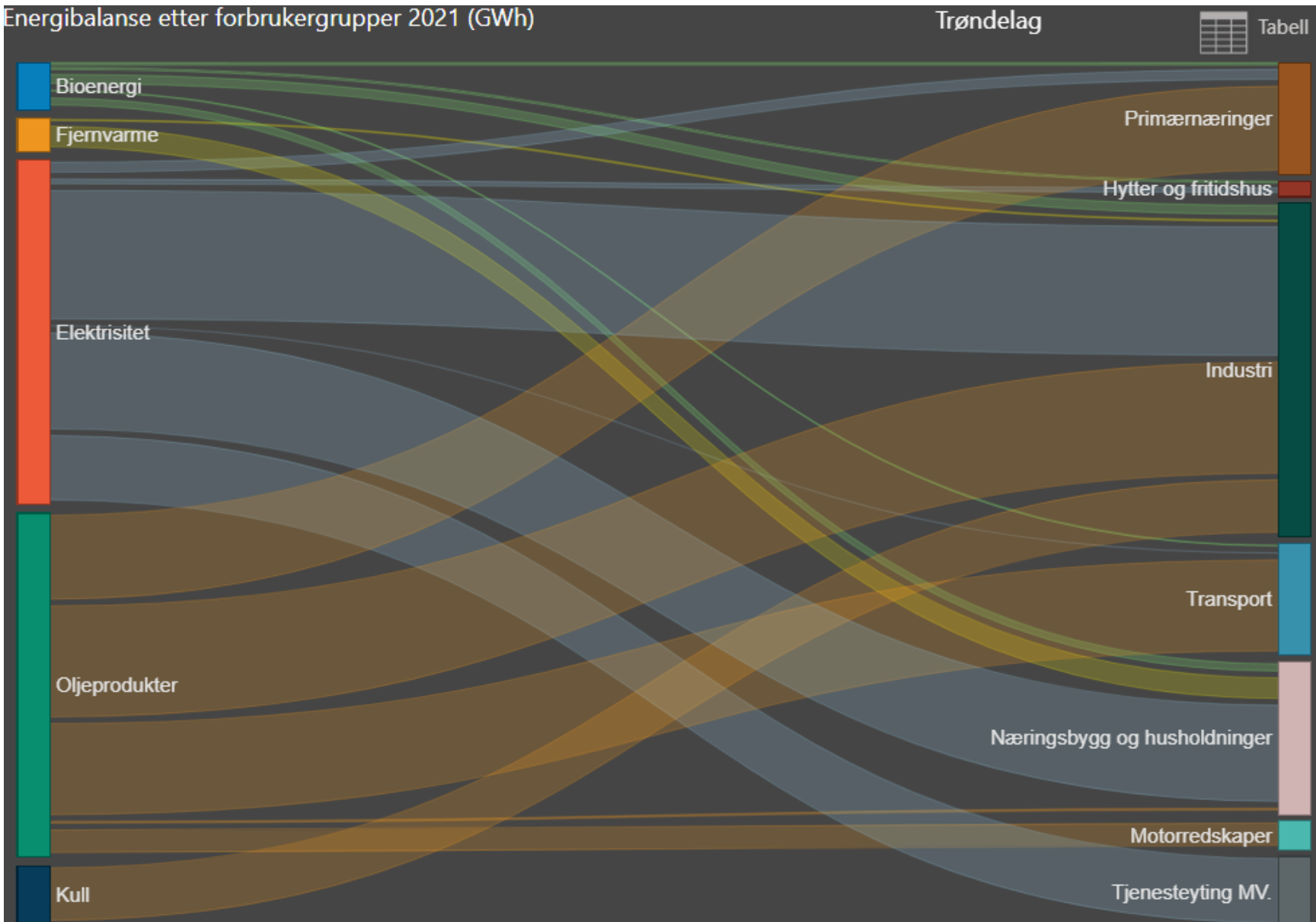
Utslipp (tonn CO2-ekvivalenter) 2009-2021 i Trøndelag

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

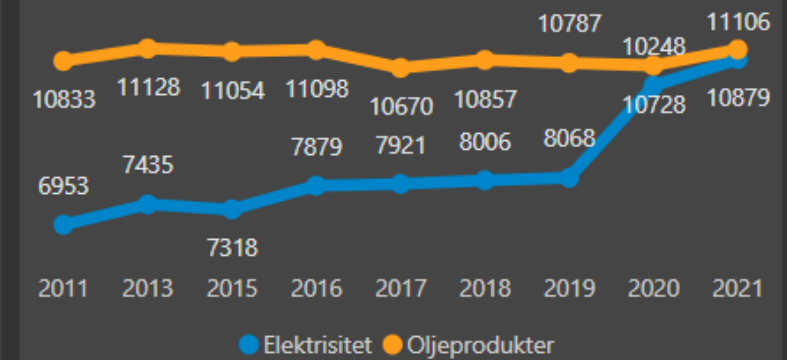
HVILKEN ENERGI BRUKES HVOR I TRØNDELAG?

[Finn din kommune her: Microsoft Power BI](#)

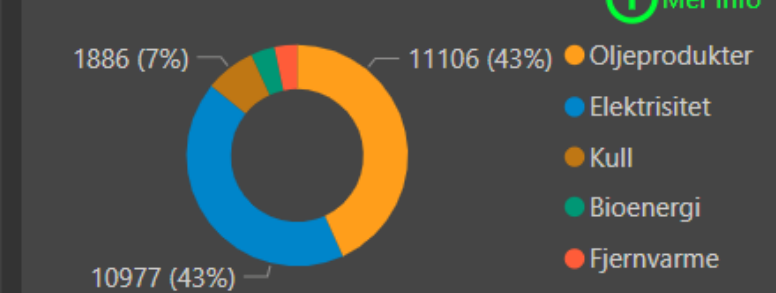

Produksjonskapasitet fornybar energi

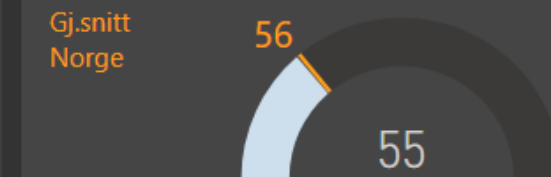
Utvikling i energiforbruk (GWh)

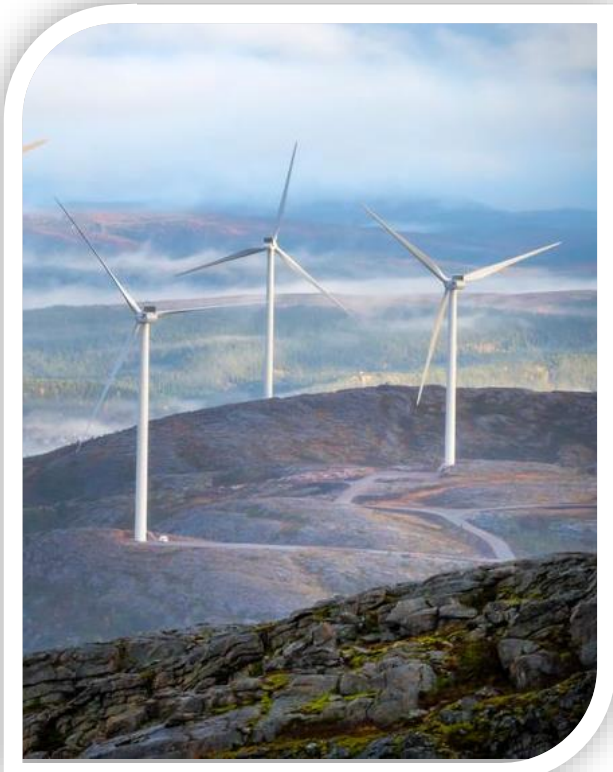
Energiforsyning (GWh)

Energiforbruk / inbygger (MWh)

Status på Fosen

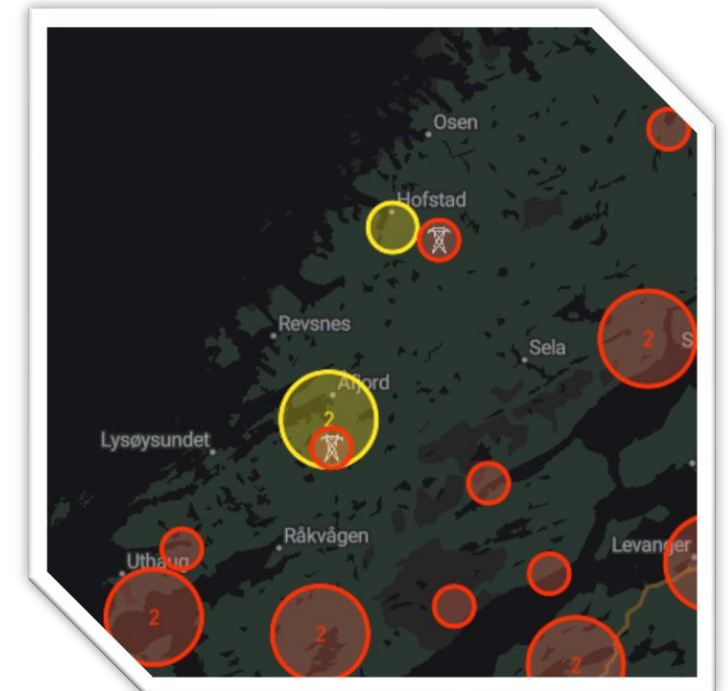

Vindkraftverket på Storheia står for over 18 prosent av energiproduksjonen av vindkraft i Trøndelag.

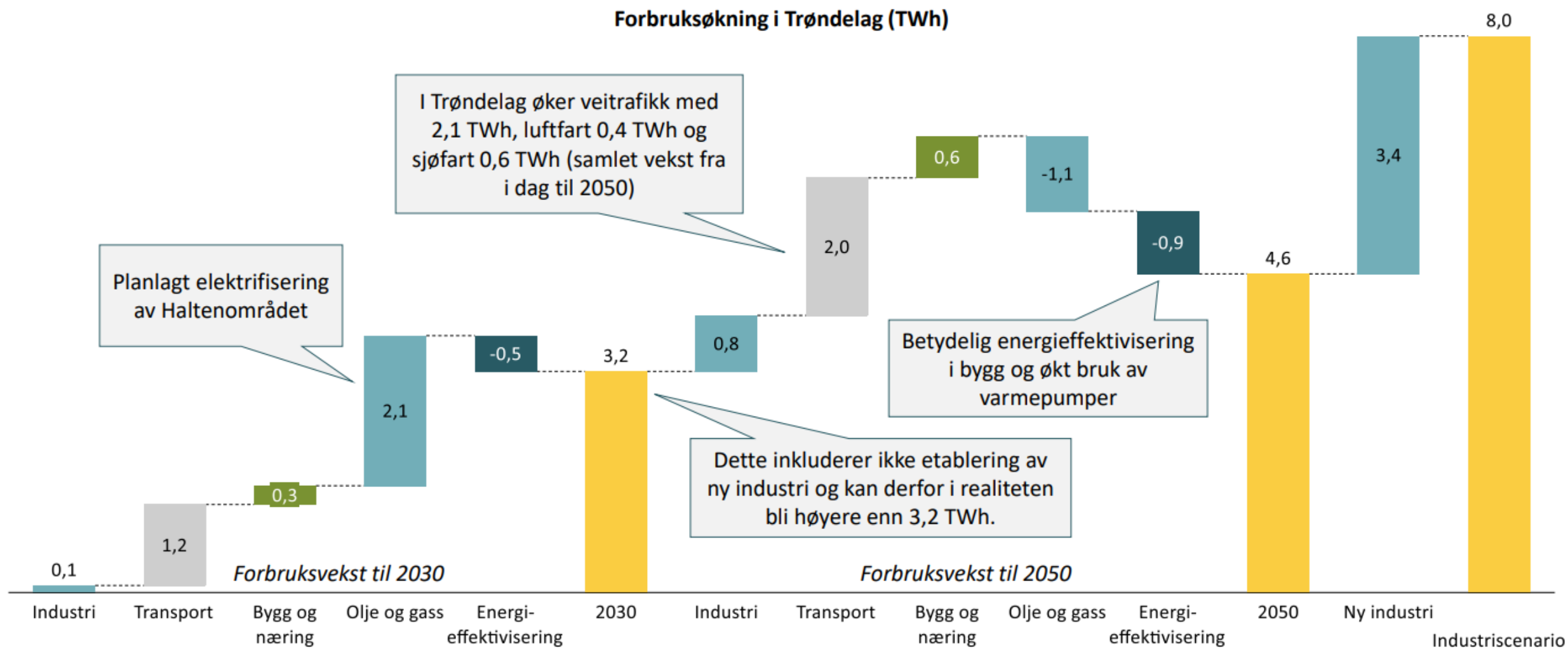
Bilde: Heiko Junge/NTB

- I kommunene på Fosen produseres det totalt 3,2 TWh kraft. Det utgjør 22,4 prosent av kraftproduksjonen i Trøndelag. Åfjord kommune står for 97 prosent av vindkraftproduksjonen på Fosen.
- Totalt forbruker kommunene på Fosen 0,5 TWh elektrisk kraft, som er 4,7 prosent av det totale kraftforbruket i Trøndelag.

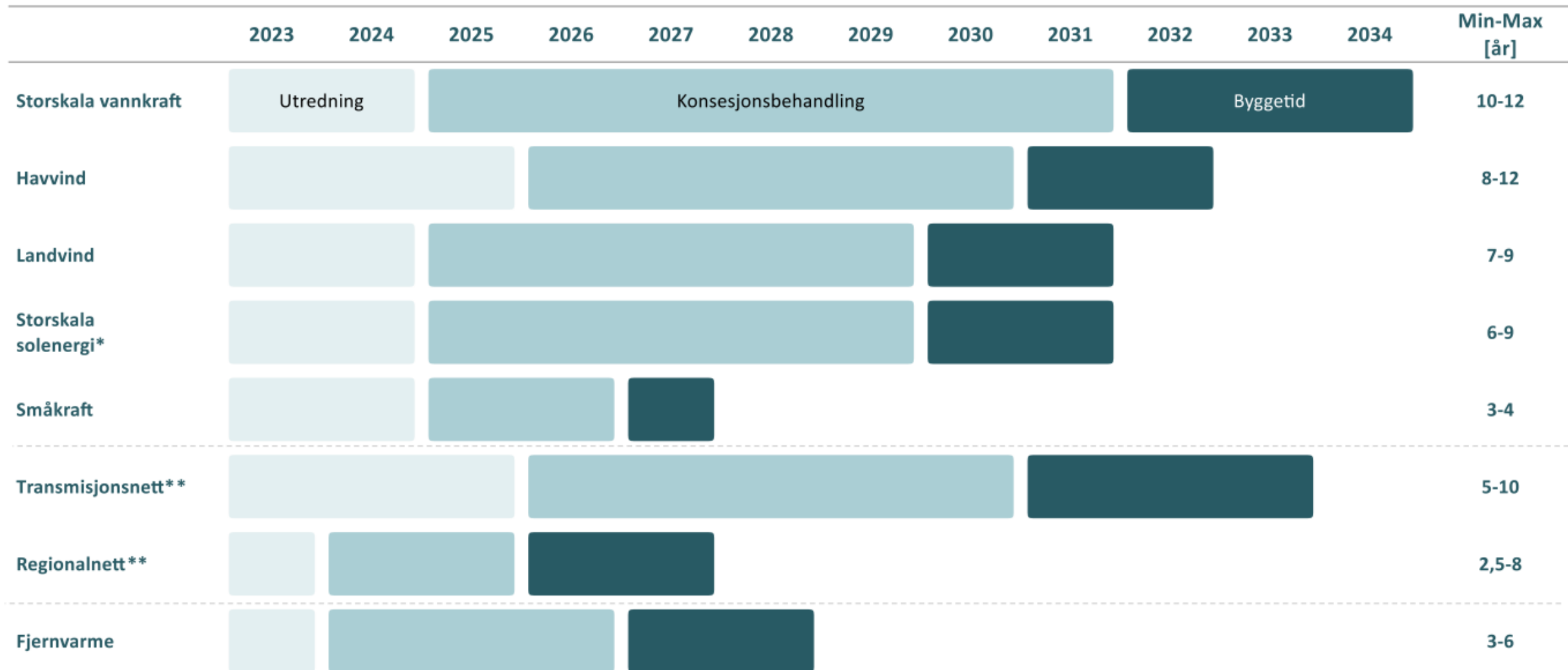
Dette kartet er en oversikt over tilgjengelig nettkapasitet i regionalnettet på Fosen. Rød prikk betyr antatt tilkoblingskapasitet på mindre enn 5 MW, gul prikk 6-20 MW. Til sammenligning er en lynlader til elbil 0,3 MW

Med industrivekst kan trøndersk kraftforbruk øke med 8 TWh innen 2050.

Med dagens «normale» konsesjons-, bygge- og utredningstid vil det ta tid å få på plass ny kraftproduksjon og nett for å dekke forventet etterspørselsvekst

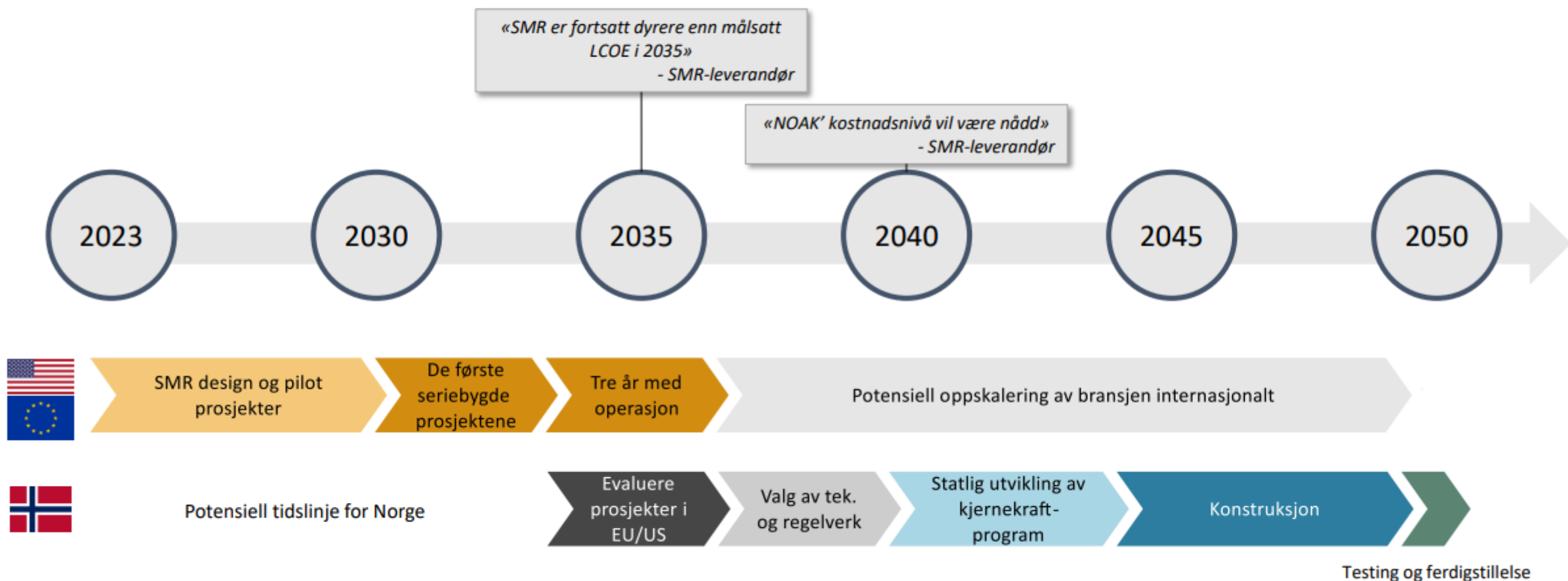

* Usikkerhet rundt behandlingstid for storskala sol, det er få historiske prosjekter som kan brukes som referanse

**Ny ledning

Først på midten av 2030-tallet vet vi nok til å vurdere kostnaden og potensialet til SMR

Tidslinje for investering i kjernekraft i Norge

NOAK: N of a Kind – representerer punktet der teknologien er moden og dermed at kostnadsmålene er nådd
Kilde: Rystad Energy analyser

Kjernekraft

Nøkkeltall og -land:

Frankrike

Høyest gjennomsnittlig andel kjernekraft i elektrisitetsmiksen:

62,6 prosent

USA

Landet der du finner flest kjernereaktorer i drift:

93 reaktorer

Kazakhstan

Verdens største uranprodusent og -eksportør, andel av verdensmarkedet:

43 prosent

Kina

Av de 57 nye reaktorene som bygges i verden har kineserne hele:

21 nye på vei

KILDER
IEA, IAEA, WNO

Figur 4: Små reaktorer underveis

Det er kun to operative små modulære kjernekraftverk i verden i dag, i Kina og Russland. Men mange land har konkrete planer, og flere er underveis.

- Regelverket:
 - Atomenergilovverk gjelder ikke kommersiell kjernekraft.
 - Forvaltning/tilsynskompetanse mangler
 - Avfallshåndtering

- Små og mellomstore reaktorer (SMR) er fremdeles under **utvikling**
 - 70-90 ulike design med ulike egenskaper internasjonalt
 - Reduserer risiko for tids/kostnads-overskridelser
 - Ny (generasjon IV) eller kjent teknologi (generasjon III)?
 - 1% høyradioaktivt avfall må lagres lokalt 40-50 år

Kilder:

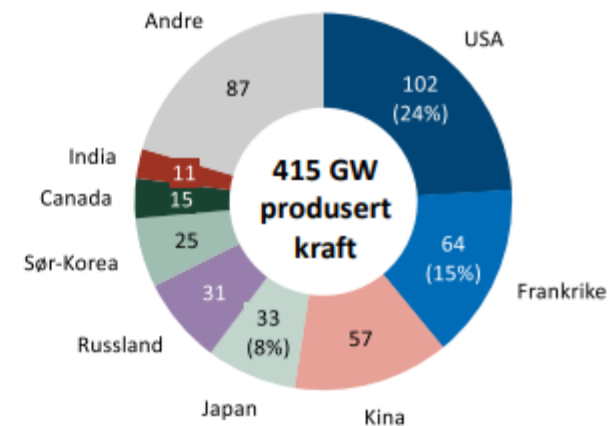
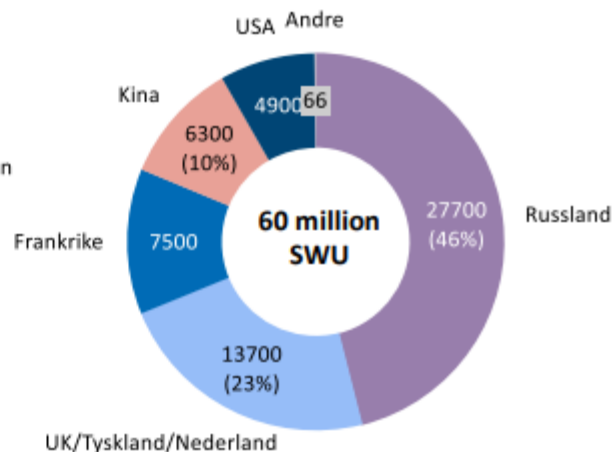
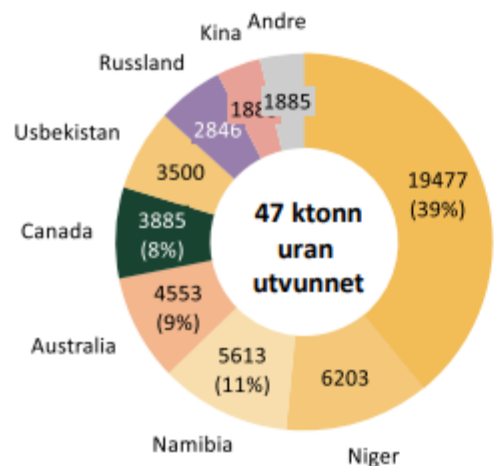
[2C Temanotat 3 2023 Kjernekraft.pdf](#)

[\(klimastiftelsen.no\)](#)

[Rystad Energi Kjernekraft i Norge \(nho.no\)](#)

Flere land er involvert i leverandørkjeden for uran – Russland er den største aktøren

Leverandørkjeden for uran, 2020

Gruvedrift og utvinning av uranmalm

Raffinering og anrikning

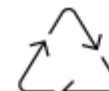
Brenselsproduksjon

Kraftproduksjon

Brenselgjenvinning

Brukt brensel

Endelig lagring

Kilde: Rystad Energy analyser; World Nuclear Association (2020)

Flere nasjoner har åpnet for at kjernekraft kan være en vei mot å nå sine klimamål

Oversikt over åpenheten for mer kjernekraft i utvalgte land med eksisterende kjernekraftverk

Region	Land	Nåværende kjernekraft kapasitet (GW)	Åpen for mer kjernekraft ¹
Europa & Nord-Amerika	 USA	102	✓
	 Frankrike	64	✓
	 Canada	15	✓
	 Sverige	7.1	✓
	 Storbritannia	6.5	✓
	 Belgia	6.2	▶
	 Finland	4.6	✓
	 Tyskland	4.3	✗
	 Tsjekkia	4.2	✓
	 Romania	1.4	✓
	 Nederland	0.5	✓
Andre	 Kina	57	✓
	 Japan	33	▶
	 Sør-Korea	25	✓
	 India	11	✓

Energiprisene de siste årene har gjort at nesten alle land med kjernekraft er åpne for mer

Unntak:

- Japan vil nå gjenåpne alle sine kraftverk, men har ennå ikke noen uttalt ambisjon om å bygge mer kjernekraft.
- Belgia har åpnet opp for levetidsforlengelse.
- Tyskland holder fast ved sitt forbud gjennom Energiwende.

1) Åpen for mer kjernekraft. Ambisjon om mer kjernekraft. Subsidier for eller statlig eierskap i utvikling av kjernekraft-teknologi. Ambisjon om eller potensiale for eksport av kjernekraft-teknologi

Kilde: Rystad Energy analyser; IEA Nuclear Power and Secure Energy Transitions; GOV.UK

Trøndelags hovedutfordringer

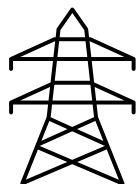

- **Kraftbalanse**

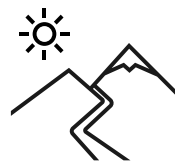
- Det vil være behov for at det produseres mer fornybar energi. Dette for å ta unna økt forbruk i industri og transport. Det tar tid å bygge ut større kraftproduksjon.

- **Nettkapasitet**

- Anstrengt nettkapasitet er til hinder for elektrifisering, næringsutvikling og ny industri. Hvordan kan Trøndelag prioritere?

- **Areal- og naturkonflikter**

- Energibransjen har stort sett vært i konflikt med verneinteresser i samfunnet historisk sett. En helhetlig areal- og energipolitikk må ivareta naturens og kulturens egenverdier samtidig som at det tilrettelegges for næringsutvikling og gode lokalsamfunn.

- **Knapphet**

- Tiden med lave, forutsigbare priser er mest sannsynlig forbi. [Klimautvalget](#) peker på at kraftprisen må tillates reflektere at strøm er blitt en knapp ressurs. I tillegg opplever samfunnet økende knapphet på arealer, mineraler og kompetanse.

Problemstillinger

- Prioriteringer for kraftnettilkobling
- Energieffektivisering og fjernvarme
- Energi- og effektproduksjon
- Areal-, natur- og interessekonflikter
- Elektrifisering
- Industri og energiområder

Prioriteringer for kraftnettilkobling

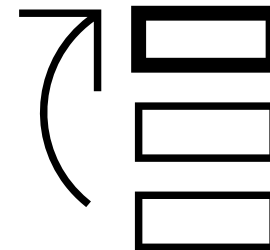

Flere aktører har nå tatt til orde for at det må innføres strengere prioriteringskrav for næring og industri som skal koble seg til kraftnettet. I dag fungerer dette som et "førstemann til mølla"-prinsipp, der alle som ønsker nettilkobling får tillatelse dersom det er kapasitet tilgjengelig og prosjektet er modent nok. Et hyppig brukt eksempel er datasentre, som beslaglegger store mengder effekt mot relativt få arbeidsplasser, som igjen kan ha konsekvenser for utbyggingsplaner eller nyetableringer av annen industri i samme område.

- Hva er gode kriterier for prioritering av kraftnettilkobling?

Prioriteringer for kraftnettilkobling kan **eksempelvis** vurderes ut ifra:

- Modenhet
- Eksisterende industri eller nyetableringer
- Samfunnsnytte
 - Arbeidsplasser
 - Bidrag til grønn omstilling
 - Lokale ringvirkninger
- Areal
- Økonomi
- Forsyningssikkerhet

Energieffektivisering og fjernvarme

Når kraftpris blir mer uforutsigbar og tilgang til nett blir knapp, vil det ha betydning både for etablerte og nye aktører i regionen og kommunene.

En stor del av strømbehovet i dag går til næringsbygg og husholdninger (se foil 4), og mesteparten av dette går til oppvarming av luft og vann. Gjennom energieffektivisering og økt bruk av vannbårne varmesystem med fjernvarme og varmepumper kan kraftnettet avlastes betraktelig.

- Hvordan kan trønderske kommuner, husholdninger, næringsliv og industri bidra til økt energieffektivisering og utnyttelse av fjernvarme?
- Hvordan kan kommuner se arbeid med næringsutvikling, utnyttelse av spillvarme og energieffektivisering i sammenheng?
- Hvilke barrierer ser kommunene knyttet til økt energieffektivisering og utnyttelse av varmeenergi?

[Fjernvarmeanlegget på Heimdal](#) dekker 30 prosent av byens oppvarmingsbehov.

[Orklandbadet](#) forsynes av overskuddsvarme fra Elkem sitt smelteverk på Orkanger.

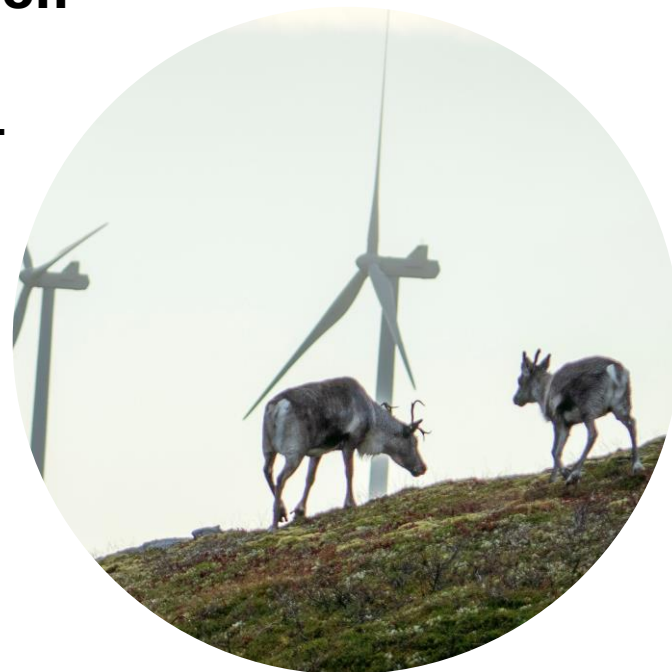
Kraftproduksjon vs. natur og kultur

Energi- og effektproduksjon

Det vil være behov for at det produseres mer fornybar energi. Dette for å ta unna økt forbruk, samt fortrenge fossil energibruk gjennom elektrifisering av for eksempel industri og transport.

- Hvordan skal Trøndelag øke produksjonen av fornybar energi, og hvilke produksjonsformer bør prioriteres?

Reinsdyr vandrer rundt vindturbinene på Storheia.
Foto: NTB

Naturvern og sør-samisk kultur

Historisk sett har naturen tapt kampen mot samfunnsutvikling og prosjekter som lett lar seg måle i kroner og øre. Kraftproduksjon og nyetableringer legger beslag på store arealer, og går ofte utover urørt natur og miljøområder.

- Hvordan kan energi-, areal- og naturpolitikk ses i sammenheng på en bedre måte lokalt, regionalt og nasjonalt?

Elektrifisering

Elektrifisering av industri og transport

Gjennom elektrifisering kan både personbiler, tungtransport, tog og sjøtransport bli utslippsfritt. Landstrøm, landbasert oppdrett og utfasing av fossile brensler vil kreve store mengder kraft.

- Hva erfarer kommunene er muligheter og barrierer for å gjøre nødvendige infrastrukturtiltak for elektrifisering av transport og industri?

Norled/Brødrene AAs elektriske [konsepthurtigbåt](#)

Elektrifisering av sokkelen

Det vil kreve 2,1 TWh å elektrifisere Haltenområdet utenfor Trøndelag. Hvis petroleumsutvinningen uansett reduseres, vil elektrifisering ha forbigående klimaeffekt. Men dersom olje- og gassnæringen skal utvikles videre, og aktiviteten videreføres frem mot og forbi 2050, vil omfattende tiltak for utslippsreduksjoner i sektoren være nødvendig.

- Hvordan balansere behovet for utslippsreduksjoner i olje- og gassvirksomheten med hensyn til knappe ressurser som kraft og arbeidskraft tilgjengelig for omstilling og utvikling i andre sektorer?

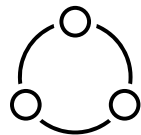
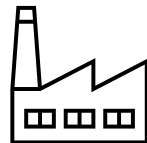
Industri og energiområder

Avkarbonisering og ny industri

De store punktutslippene i Trøndelag er avhengige av karbonfangst og lagring, som krever utvikling av nye verdikjeder, nye arealer og mer kraft. Havvind, hydrogen og batterier står foran tilsvarende utfordringer med tanke på umodne markeder og forvaltning.

- Hva er kommunenes handlingsrom for å utvikle lokale energiområder, og hva er sentrale barrierer for å bidra til næringsutvikling for et grønt industriløft?

Nettkapasitet, deling og lagring av energi

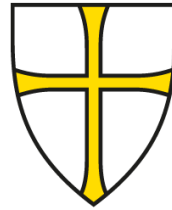
Overgangen til økt bruk av uregulerbar kraft i energisystemet krever infrastrukturendringer. Lokale energiområder der aktører samarbeider om produksjon, forbruk og energilagring over døgn eller sesong er en del av framtidens energisystem. Utslippsfri transport og industri krever bruk av miljøvennlige energibærere som batterier, hydrogen og ammoniakk.

- Hvordan kan kommunene og fylkeskommunen tilrettelegge for og utvikle markeder for alternative energibærere og lokale energiområder? For eksempel gjennom:
 - Offentlig innkjøp
 - Planverk
 - Eierskap i nettselskap/kraftselskap

Hvordan håndtere energiomstilling på trøndersk?

- Oppsummert så er drivere:
 - elektrifisering av transport, næring og industri for å redusere klimagassutslipp
 - kraftbehov i ny industri (batterifabriker, datasentre, karbonfangst, hydrogen)
 - endret produksjons- og forbruksbilde - «fra enkelt til komplekst»
 - energieffektivisering er sentralt for å forvalte knappe ressurser – mangler insentiver
- Hva er gode kriterier for prioritering av kraftnetttilkobling?
 - Modenhet?
 - Eksisterende industri eller nyetableringer?
 - Samfunnsnytte, er det
 - arbeidsplasser?
 - bidrag til grønn omstilling?
 - lokale ringvirkninger?
- En ligning med mange ukjente: kostnad, legitimitet, endringshastighet
- En regional retning for samfunnsutvikling vedtatt av demokratisk valgt nivå kan stå seg sterkere

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke